

152.452
ม 788 ก
ฟ. 3

การศึกษาความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติ
ที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียนและครูในระดับประถมศึกษา

12 ก.พ. 2539

ปริญาพนธ์
ของ
เบญจวรรณ แยมละมูล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

มีนาคม 2538
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติ
ที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียนและครูในระดับประถมศึกษา

X บทคัดย่อ
ของ
เบญจวรรณ แยมละมูล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
มีนาคม 2538

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียนและครูในระดับประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยเจตคติที่มีต่อโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านครูในโรงเรียน ด้านนักเรียนในโรงเรียนและด้านการบริหารในโรงเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดเจตคติแบบลิเคิร์ตและแบบออสกูดซึ่งแบบทดสอบทั้งสองฉบับสร้างจากนิยามเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2537 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดนครปฐมจำนวน 769 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น และครูสุ่มจากโรงเรียนที่สุ่มนักเรียนมา มีครูจำนวน 390 คน ผลการศึกษามีดังนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียน ทั้งกลุ่มนักเรียน และกลุ่มครูทั้ง 4 ด้านคือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านครูในโรงเรียน ด้านนักเรียนในโรงเรียนและด้านการบริหารในโรงเรียน มีค่าอยู่ระหว่าง .7091 - .9378 ซึ่งมีค่าสูงกว่า 0.50 ตามต้องการและทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงเชิงจำแนกมีค่าอยู่ระหว่าง -.3325 - .4783 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงเชิงเหมือนตามต้องการและเกือบทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05

2. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงเชิงเหมือน และค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงเชิงจำแนกระหว่างที่วิเคราะห์จากนักเรียนกับครูของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงเชิงเหมือน ด้านนักเรียนในโรงเรียนและด้านอาคารสถานที่ มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนด้านครูในโรงเรียนและด้านการบริหารในโรงเรียนมีค่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงเชิงจำแนกด้านการบริหารในโรงเรียนระหว่างที่วิเคราะห์จากนักเรียนและครูมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอาคารสถานที่ ด้านครูในโรงเรียนและด้านนักเรียนในโรงเรียนมีค่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

A STUDY OF MULTITRAIT - MULTIMETHOD VALIDITY
OF TEST ON ATTITUDE TOWARDS THE SCHOOL OF
PRIMARY STUDENTS AND TEACHERS

AN ABSTRACT

BY

BENJAWAN YANLAMOON

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University

March 1995

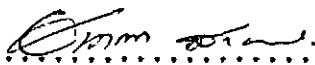
The purpose of this research was to study of Multitrait-Multimethod Validity of Test on Attitude towards the School of Primary Students and Teachers. The test was composed of 4 traits : building, teachers, students and school administration. The types of test were classified as "Likert" and "Osgood" which constructed under the same definition. The samples of study were 769 Pathomsuksa VI students of academic year 1994 and 390 teachers in The Office of The National Primary Education Commission in Nakhon Pathom province were stratifically selected to be the sample of the study. The results of the study showed as follows :

1. The convergent validity coefficient of the attitude test of both students and teachers in 4 above-mentioned traits were ranged from .7091 to .9378 and 0.50 higher than required. These convergent validity coefficients were significant at the .01 level. Whereas the discrimination validity coefficients ranged form -.3325 to .4783, being lower than the required convergent validity coefficient. Most of the discrimination validity coefficients were significant at the .01 and .05 level.

2. In comparison the convergent validity coefficient and discrimination validity coefficients of the attitude test between students and teachers, the outputs were as follows : The convergent validity coefficients in the traits of students and building were significant at the .01 and .05 level respectively but non-significant in teachers and school administration. However, the discrimination validity coefficients in the traits of school administration of students and teachers were significant at the .01 level, but non-significant in building, teachers and students.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

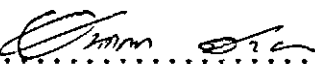
.... ประธาน

(รศ. อังคณา สายยศ)

.... กรรมการ

(รศ. อาวุธ วัฒนเส็น)

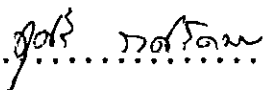
คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน

(รศ. อังคณา สายยศ)

.... กรรมการ

(รศ. อาวุธ วัฒนเส็น)

.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ. ชุตีร์ วงศ์รัตนะ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร. ศิริยุภา นุลสุวรรณ)

วันที่ ๒๙ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์
อังคณา สายยศ รองศาสตราจารย์อาวุธ วัฒนสิน และรองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ
ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ตลอดจนการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์บุญกว้าง จอมแก้ว อาจารย์ใหญ่โรงเรียน
วัดทะเลบกที่สนับสนุนและให้โอกาสในการศึกษาและการทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่
ครูใหญ่ อาจารย์ฝ่ายวิชาการโรงเรียน คณะครูในโรงเรียน ขอขอบคุณนักเรียนที่เป็นกลุ่ม
ตัวอย่างของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม ที่ให้ความร่วมมือใน
การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี ขอขอบคุณอาจารย์มะลิ อุตมภาพ และเพื่อน ๆ ทุกคน
ที่คอยให้กำลังใจ และมีส่วนช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณทองใบ เบ็ดทินย์ คุณสมเกียรติ คุณเวโรจน์ปกรณ์ อาจารย์เกษม
อุ่มมณีรัตน์ และอาจารย์บงกช สุชะจิระ ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย
เครื่องคอมพิวเตอร์

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอเฝ้ากราบถึงพระคุณของบิดา มารดา ครู อาจารย์และผู้มีพระคุณ
ทุกท่านของผู้วิจัย

เบญจวรรณ แยมละมุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมาย องค์ประกอบ ลักษณะ และข้อตกลงเบื้องต้นใน	
การวัดเจตคติ	8
ปัจจัยที่ก่อให้เกิดเจตคติ การเปลี่ยนแปลงเจตคติ และ	
ทฤษฎีเจตคติ	12
การสร้างเครื่องมือวัดเจตคติตามวิธีของลิเคิร์ทและตามวิธีของ	
ออสกูด	15
ความหมายของโรงเรียน ลักษณะของโรงเรียน และเจตคติที่มี	
ต่อโรงเรียน	18
ความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธี	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	28
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	29
ประชากร	29
กลุ่มตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	32
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	32
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ	48
ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีและทดสอบ นัยสำคัญของความเที่ยงตรงเชิงพหุคูณแต่ละค่า และเชิงจำแนก แต่ละค่าของกลุ่มนักเรียนและกลุ่มครู	52
การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าความเที่ยงตรงเชิงพหุคูณและ เชิงจำแนกระหว่างนักเรียนกับครู	55
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	58
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	58
กลุ่มตัวอย่าง	58
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	58
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
อภิปรายผล	62
ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	74
ประวัติย่อของผู้วิจัย	111

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ตารางเมทริกซ์ของความเที่ยงตรงแบบ Multitrait - Multimethod	22
2	ตารางเมทริกซ์ของความเที่ยงตรงแบบ Multitrait - Multimethod ที่วัด 2 ลักษณะ (traits) และใช้วิธีวัด 2 วิธี (methods)	23
3	รายชื่อโรงเรียนจำนวนนักเรียนและครูในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน การศึกษา	31
4	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับลิเคิร์ท และ ฉบับออสกูดที่สอบกับกลุ่มนักเรียน	49
5	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับลิเคิร์ท และ ฉบับออสกูดที่สอบกับกลุ่มครู	51
6	ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีของ แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับลิเคิร์ทและฉบับออสกูดที่สอบ กับกลุ่มนักเรียน	53
7	ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบ ทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับลิเคิร์ทและฉบับออสกูดที่สอบกับ กลุ่มครู	54
8	การทดสอบความแตกต่างของค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) ของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อ โรงเรียนระหว่างค่าที่คำนวณได้จากการสอบกลุ่มนักเรียน และ การสอบกลุ่มครู	56
9	การทดสอบความแตกต่างของค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discrimination Validity) ของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อ โรงเรียนระหว่างค่าที่คำนวณได้จากการสอบกลุ่มนักเรียน และจาก การสอบกลุ่มครู	57

ก-1	ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียน ของนักเรียนและครูในระดับประถมศึกษาทั้งสองฉบับ	76
ก-2	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับ ลิเคิร์ตจากการสอบจากกลุ่มนักเรียน และการสอบจากกลุ่มครู จากการทดลองสอบครั้งที่ 1	77
ก-3	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียน ฉบับออกสูกจากการสอบจากกลุ่มนักเรียน และการสอบจากกลุ่มครู จากการทดลองสอบครั้งที่ 1	84
ก-4	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนจากการ ทดลองสอบครั้งที่ 1 กลุ่มนักเรียน	91
ก-5	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนจากการ ทดลองสอบครั้งที่ 1 กลุ่มครู	92
ค-1	รายชื่อโรงเรียนจำนวนนักเรียนและครูในการทดลอง เครื่องมือ ครั้งที่ 1	109
ค-2	รายชื่อโรงเรียนจำนวนนักเรียนและครูในการทดลอง เครื่องมือ ครั้งที่ 2	109

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 ลำดับชั้นการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	33

ภูมิหลัง

องค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาประเทศคือ การศึกษา ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาเสมอมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการเรียนการสอนในการศึกษาระดับต่าง ๆ เพราะการวัดและประเมินผลสามารถค้นและพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ (ชวาล แพรัตกุล. 2516 : 5) การวัดผลที่ดีจะต้องวัดได้ครอบคลุมในสิ่งที่ต้องการวัดและมีความมั่นใจว่าการวัดมีความคงเส้นคงวาสูงด้วย การวัดผลให้ได้ครอบคลุมนั้นจะต้องวัด 3 ด้านใหญ่ ๆ ดังนี้คือ ด้านสติปัญญา ด้านความรู้สึกและด้านทักษะกลไก การสอบวัดจะเฉพาะเจาะจงลงแต่ด้านสติปัญญา ดังที่เคยทำมาแล้วไม่ได้ เพราะการสอบเมตริกเน้นปลูกฝังให้เขามีเจตคติ ค่านิยม ความสนใจ ฯลฯ ไปทางใดทางหนึ่งด้วย (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2527 : 2)

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาส่วนใหญ่เชื่อว่าเจตคติเป็นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดกับพฤติกรรม อาจเป็นสาเหตุของพฤติกรรมที่แสดงออก หรือพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นส่วนหนึ่งของเจตคติก็ตาม เจตคติเป็นพฤติกรรมการเตรียมพร้อมทางสมองในการกระทำ ซึ่งมุ่งถึงสภาพทางจิตใจหรืออารมณ์ที่ซับซ้อนก่อนที่บุคคลจะตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งที่จากประสบการณ์ที่ผ่านมาตามความเชื่อ และความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความถูกต้องและไม่ถูกต้องเป็นอย่างไร โดยที่เจตคติเป็นนามธรรมซึ่งมีอิทธิพลสูงมากในการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมของบุคคล ดังนั้นการที่จะเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง จึงควรทำความเข้าใจกับเจตคติของบุคคลนั้นก่อน จะช่วยให้การตีความพฤติกรรมของบุคคลนั้นแตกต่างมีความหมายยิ่งขึ้น (รวีวรรณ อังคุรักษ์พันธุ์. 2533 : 3)

โรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญในการให้การศึกษาอบรม การปลูกฝังคุณธรรม ความดีแก่เด็กและเยาวชน แต่ด้วยเหตุที่โรงเรียนเป็นแหล่งรวมของเด็กและเยาวชนที่มีภูมิหลังต่างกันดังนั้นเด็กอาจจะถ่ายทอดความรู้ แนวความคิด เจตคติ ค่านิยม ตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งในทางดีและทางไม่ดีให้แก่กันได้ (ประเทิน มหัทธกันธ์. 2523 : 59) โดยทั่วไปเมื่อก้าวถึงโรงเรียนบรรยากาศในโรงเรียน ตัวบุคคลในโรงเรียน กิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนข้อบังคับของโรงเรียนเหล่านี้ สามารถป้องกันหรือยับยั้งมิให้เด็กได้แสดงพฤติกรรมที่ไม่ดีได้ และในขณะเดียวกันก็ส่งเสริมให้เด็กได้มีความรู้ มีแนวความคิด ตลอดจนมีแนวทาง

ในการปฏิบัติแต่สิ่งที่ตั้งตาม ตามความต้องการของสังคม แต่อย่างไรก็ตามมีบางสิ่งที่โรงเรียนให้แก่เด็กโดยมิได้ตั้งใจ คือ ความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโรงเรียน ซึ่งเรียกว่าเจตคติในเชิง (Negative) ต่อโรงเรียน ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากความสับสนปรกปรกของโรงเรียน เด็กไม่สามารถเข้ากับเพื่อนนักเรียนได้ อุปกรณ์เครื่องใช้ในการเรียนการสอนไม่น่าสนใจ บริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดหาให้ไม่เพียงพอเท่าที่ควร (ประสาร ทิพย์ธารา. 2521 : 117) ความสัมพันธ์ในระหว่างเพื่อนนักเรียน ก็มีส่วนสร้างให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโรงเรียนได้เช่นกัน ในโรงเรียนที่ขาดความเอาใจใส่สวัสดิภาพของนักเรียน เด็กที่อ่อนแอจะถูกเด็กเกเรข่มเหงรังแก เด็กบางคนถูกเพื่อนขโมยเงินทองของใช้อยู่เสมอ โดยที่เด็กไม่กล้าบอกครู เด็กบางคนไม่ชอบพฤติกรรมของเพื่อนที่ชอบฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน โดยที่ทางโรงเรียนไม่มีโอกาสได้ทราบความเป็นไปดังกล่าวเลย พฤติกรรมดังกล่าวนี้อาจมิได้เกิดกับเด็กทุกคนในโรงเรียน แต่การที่เด็กได้รู้ได้เห็นและอาจประสบกับตนเองบ้างในบางโอกาส ย่อมจะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโรงเรียน เกิดความเกลียดชังโรงเรียนและไม่อยากไปโรงเรียน (สุภาพร เลาสถิตย์. 2525 : 2) ครูมีส่วนสำคัญในการที่จะทำให้เด็กรู้สึกไม่ชอบโรงเรียน เนื่องจากครูไม่มีเทคนิคในการสอน ครูเป็นคนที่มีความรุนแรงใจ ไม่ให้ง่ายกว่าทำโทษเด็กบ่อยครั้งเกินไป ครูไม่เข้าใจเด็กพอ ขาดความเป็นมิตรกับเด็ก ไม่ให้ความช่วยเหลือเด็กเท่าที่ควร เด็กจึงเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อตัวครู อันเป็นผลกระทบต่อไปถึงโรงเรียนด้วย (ประสาร ทิพย์ธารา. 2521 : 117)

เจตคติเป็นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนจะต้องให้เด็กควบคู่ไปกับการให้ความรู้และทักษะ การปลูกฝังในเรื่องเจตคติ ความคิดริเริ่ม ความสามารถในด้านต่าง ๆ วัฒนธรรมที่ดีหรือพฤติกรรมอื่น ๆ แก่เด็กจะทำให้เด็กนำความรู้ไปใช้ได้ผลดี มีชีวิตอยู่ได้อย่างดีในสังคมนั้น (นิสิษฐ์ ท่อประทุม. 2509 : 43 ; นาฏเจลิยว สุมาวงษ์. 2510 : 33) เจตคติของนักเรียนที่มีต่อครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด มีผลโดยตรงต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการพัฒนาการศึกษา เพราะเจตคดีย่อมเป็นสิ่งที่มิอาจหลีกเลี่ยงของนักเรียน ถ้าหากนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครูก็ย่อมจะมีความตั้งใจเรียน พร้อมทั้งจะรู้สึกมีความสุขในการศึกษาเล่าเรียน ทำให้การพัฒนาการศึกษาดำเนินไปได้อย่างเต็มที่ ในทางตรงกันข้ามถ้านักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูก็ย่อมจะไม่เต็มใจในการพบปะกับครู เกิดความท้อถอยและไม่มีความสุขในการเล่าเรียน (Stein. 1957 : 322-326 ; นาทิพย์ จันทน์หอม. 2505 : 2) ดังที่นิวโคมบ์ (Newcomb. 1950 : 128) กล่าวว่าถ้าบุคคลมีเจตคติดีต่อสิ่งใดแล้วก็จะทำให้

อยากปฏิบัติ อยากได้อยากเข้าใกล้สิ่งนั้น และถ้าบุคคลมีเจตคติไม่ดีต่อสิ่งใดแล้วก็จะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ซึ่งขัดแย้งกัน อยากหนีให้ห่างจากสิ่งนั้น

นักจิตวิทยาจึงได้พยายามวัดเจตคติ โดยการกำหนดตัวเลขให้กับพฤติกรรม โดยอาศัยความรู้สึกของบุคคลเป็นกฎเกณฑ์ การกำหนดคำตอบหรือตัวเลขมิได้มีกฎเกณฑ์อย่างเด่นชัดปล่อยให้ไปเป็นไปตามความรู้สึกของผู้สังเกตแต่ละคน ไม่มีการถือว่าตอบผิดหรือตอบถูกแต่อย่างใด นักจิตวิทยาพยายามกำหนดตัวเลขให้กับระดับเจตคติของบุคคลโดยใช้ข้อความที่เกี่ยวกับเป้าเจตคตินั้น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งนี้ก็ด้วยเหตุผลที่ว่าเจตคติเป็นสิ่งสมมติ หรือเป็นตัวแปรที่ซ่อนเร้นอยู่ในใจ ไม่ใช่สิ่งที่ปรากฏให้เห็น (Shaw and Wright, 1967 : 15 ; citing Green, 1954)

การเรียนการสอนเป็นของคู่กันจึงได้มีผู้คิดค้นหาเทคนิควิธีการ ตลอดจนสร้างเครื่องมือเพื่อใช้วัดประสิทธิภาพของครู เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ มีความเที่ยงตรง มีความเชื่อมั่นและมีความเป็นปรายมากขึ้น เครื่องมือชนิดหนึ่งที่นิยมใช้กันมากในต่างประเทศคือมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และจุดมุ่งหมายในการสอนควรมุ่งให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งที่เรียน ตลอดจนสิ่งที่เกี่ยวข้อง การสร้างเครื่องมือวัดเจตคติจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมาก (อุทุมพร-ทองอุไทย, จามรมา. 2532 : 79) แม้ความสนใจในการวัดเจตคติของนักเรียนจะเพิ่มมากขึ้น แต่เครื่องมือที่ใช้วัดในเรื่องนี้ก็ยังมีน้อย (Roshal, Frieze and Wood, 1971 : 999) การสร้างเครื่องมือวัดเจตคติที่ดี และให้ความเที่ยงตรงสูงเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เพราะการวัดด้านนี้เป็นการวัดพฤติกรรมความรู้สึกที่อยู่ภายใน เครื่องมือวัดเจตคติที่ใช้กันมีแบบเทอร์สไตน์ แบบลิเคิร์ท แบบออสกูดและแบบกัตแมน ส่วนคุณสมบัติที่มีความสำคัญที่สุดของเครื่องมือวัดผลการศึกษาได้แก่ค่าความเที่ยงตรง (Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ (Fehl, 1965 : 60 ; สมบูรณ์ ชิตพงศ์ และสำเริง บุญเรืองรัตน์. 2518 : 19 ; บุญเชิด ภิญโญอันตพวงษ์. 2525 : 128 ; อันต์ ศรีโสภา. 2525 : 59) จากเหตุผลและแนวคิดดังกล่าวข้างต้น จึงได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาถึงค่าความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียนและครูในระดับประถมศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลด้านความรู้สึก (Affective Domain) ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาในด้านความเที่ยงตรง เชิงเหมือนกับความเที่ยงตรงเชิงจำแนก
2. เพื่อศึกษาความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของครูระดับประถมศึกษาในด้านความเที่ยงตรง เชิงเหมือนกับความเที่ยงตรงเชิงจำแนก
3. เพื่อเปรียบเทียบความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีในด้านความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของเจตคติที่มีต่อโรงเรียนระหว่างค่าที่คำนวณจากครูกับค่าที่คำนวณจากนักเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีในด้านความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของเจตคติที่มีต่อโรงเรียนระหว่างค่าที่คำนวณจากครูกับค่าที่คำนวณจากนักเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงคุณภาพด้านความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียนและครูในระดับประถมศึกษา ซึ่งจะเป็แนวทางในการหาคุณภาพของแบบทดสอบอีกรูปแบบหนึ่งตลอดจนการพัฒนาเครื่องมือเกี่ยวกับการวัดเจตคติให้มีคุณภาพขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติในจังหวัดนครปฐม มีจำนวนทั้งหมด 10,475 คน จำนวนห้องเรียน 401 ห้องเรียน จากโรงเรียน 256 โรง และครูจากโรงเรียนเดียวกับประชากรที่เป็นนักเรียนซึ่งมีครูทั้งหมดจำนวน 4,093 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 กลุ่มย่อยดังนี้
 - 2.1 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน หมายถึงนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติในจังหวัดนครปฐม ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified

Random Sampling) มีขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) จำนวนนักเรียน 769 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างครู หมายถึงครูประจำชั้น ครูประจำวิชา และครูพิเศษ ซึ่งทำหน้าที่ให้การอบรมสั่งสอนนักเรียนที่อยู่ภายในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม ซึ่งได้จากครูในโรงเรียนที่สุ่มนักเรียนมาศึกษา จำนวน 390 คน

3: ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง คือ

3.1.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู

3.2 ตัวแปรตาม คือ ค่าความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียน จำแนกดังนี้

3.2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity)

3.2.2 ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discrimination Validity)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เจตคติที่มีต่อโรงเรียน หมายถึง ท่าที ความรู้สึกนึกคิดและความคิดเห็น ที่นักเรียนหรือครูมีต่อโรงเรียน ในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเจตคติที่มีต่อโรงเรียน 4 ลักษณะ (Traits) ดังนี้

1.1 เจตคติที่มีต่ออาคารสถานที่ หมายถึงท่าที ความรู้สึกนึกคิดและความคิดเห็น ของนักเรียนหรือครูที่มีต่อตัวอาคารเรียน ท่าเลที่ตั้งของโรงเรียน บริเวณโรงเรียน สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ บริเวณโรงเรียน เช่น สนาม ห้องสมุด โรงอาหาร ห้องน้ำห้องส้วม ไม้ดอกไม้ประดับ เป็นต้น ที่นักเรียนหรือครูได้รับจากโรงเรียนทั้งทางด้านความรู้สึกเป็นบวกและเป็นลบ

1.2 เจตคติที่มีต่อครูในโรงเรียน หมายถึงท่าที ความรู้สึกนึกคิดและความคิดเห็น ของนักเรียนหรือครูที่มีต่อครูในโรงเรียน ในด้านการเรียนการสอน บุคลิกภาพ ความประพฤติ และความสัมพันธ์กับนักเรียน ที่นักเรียนหรือครูได้รับจากโรงเรียนทั้งทางด้านความรู้สึกเป็นบวกและเป็นลบ

1.3 เจตคติที่มีต่อนักเรียนในโรงเรียน หมายถึงท่าที ความรู้สึกนึกคิด และความคิดเห็นของนักเรียนหรือครูที่มีต่อนักเรียนในโรงเรียน ในด้านการเรียน ความประพฤติ

บุคลิกภาพ การปฏิบัติตัวและการทำงานร่วมกัน ที่นักเรียนหรือครูได้รับจากโรงเรียนทั้งทาง
ด้านความรู้สึกเป็นบวกและเป็นลบ

1.4 เจตคติที่มีต่อการบริหารในโรงเรียน หมายถึง ท่าที ความรู้สึกนึกคิดและ
ความคิดเห็นของนักเรียนหรือครูที่มีต่อการวางนโยบายและการบริหารในโรงเรียน ในด้าน
การปกครอง กิจกรรมและการบริการต่าง ๆ ในโรงเรียนที่นักเรียนหรือครูได้รับจากโรงเรียน
ทั้งทางด้านความรู้สึกเป็นบวกและเป็นลบ

ในการวิจัยครั้งนี้วัดได้โดยแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธี (Multitrait-Multimethod
Validity) หมายถึง ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างที่มีลักษณะที่วัดหลายลักษณะและวิธีวัด
หลายวิธี และแบ่งความเที่ยงตรงเป็น 2 ชนิดดังนี้

2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) หมายถึง
การวัดในลักษณะ (Traits) เดียวกันด้วยแบบทดสอบชนิดเดียวกันหรือต่างชนิดกันจะมีค่า
สหสัมพันธ์กันสูง ในการวิจัยครั้งนี้ค่าสหสัมพันธ์จะต้องสูงกว่า 0.50 (Shroch and
Coscarelli. 1989 : 192)

2.2 ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discrimination Validity) หมายถึง
การวัดในลักษณะ (Traits) ต่างกันด้วยแบบทดสอบชนิดเดียวกัน หรือต่างชนิดกันจะมีค่า
สหสัมพันธ์กันต่ำ ในการวิจัยครั้งนี้ค่าสหสัมพันธ์จะต้องต่ำกว่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน
(Crocker. 1986 : 233)

3. ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) หมายถึงคุณสมบัติ
ของแบบทดสอบที่สามารถวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนตรงตามลักษณะ (Traits) ที่นิยามไว้
ซึ่งสามารถตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยวิธีวิเคราะห์แบบหลายลักษณะหลายวิธี

4. ลักษณะที่วัด หมายถึงลักษณะที่ใช้ในการสร้างแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียน
ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะดังนี้

4.1 อาคารสถานที่

4.2 ครู

4.3 นักเรียน

4.4 การบริหารในโรงเรียน

5. วิธีวัด หมายถึงวิธีที่ใช้ในการวัดของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียน ซึ่งแบ่งวิธีวัดออกเป็น 2 วิธีดังนี้

5.1 วิธีของลิเคิร์ท

5.2 วิธีของออสกูด

6. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่มีคุณวุฒิตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป สาขาการวัดผลการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนในโรงเรียนอย่างน้อย 5 ปี จำนวน 5 คน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาค่าความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียนและครูในระดับประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความหมาย องค์ประกอบ ลักษณะ และข้อตกลงเบื้องต้นในการวัดเจตคติ
2. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดเจตคติ การเปลี่ยนแปลงเจตคติ และทฤษฎีเจตคติ
3. การสร้างเครื่องมือวัดเจตคติตามวิธีของลิเคิร์ท และตามวิธีของออกัสต
4. ความหมายของโรงเรียน ลักษณะของโรงเรียน และเจตคติที่มีต่อโรงเรียน
5. ความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธี
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมาย องค์ประกอบ ลักษณะ และข้อตกลงเบื้องต้นในการวัดเจตคติ

ในด้านความหมายของเจตคตินั้นมีความหมายคือ "เจตคติ" ตรงกับภาษาอังกฤษว่า "Attitude" มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า "Aptus" แปลว่า ไหมเอียง เหมาะสม มีผู้ให้คำอื่นในความหมายเดียวกันเช่น "ทัศนคติ" หรือ "เจตคติ" ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของเจตคติไว้มากมาย ดังนี้

โบกาตัส (Bogardus, 1925 : 62) กล่าวว่า เจตคติเป็นแนวโน้มของกริยาที่แสดงต่อหรือแสดงด้านบางสิ่งบางอย่างในบรรดาสิ่งแวดล้อมเหล่านั้น ทั้งนี้แล้วแต่จะเล็งเห็นว่าสิ่งนั้นจะมีค่าในเชิงบวกหรือเชิงลบ

แอลพอร์ท (ลัวน สายยศ. 2517 : 118 ; อ้างอิงมาจาก Allport. 1935) กล่าวว่าเจตคติ หมายถึง สภาพความพร้อมของสมองและประสาท อันได้จากการประสบการณ์ และการตอบสนองทั้งทางตรงและโดยอิทธิพลของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ และสถานการณ์ทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกัน

อินสโก (Murphy, Murphy and Newcome. 1937 : 889 ; citing Insko. 1973) กล่าวว่า เจตคติหมายถึงวิถีทางหรือความพร้อมในการ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

เทอร์สโตน (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Thurstone. 1928) กล่าวว่าเจตคติเป็นผลรวมทั้งหมดของมนุษย์เกี่ยวกับความรู้สึกอคติ ความคิด ความกลัวต่อบางสิ่งบางอย่างและเนื่องจากการแสดงออกทางด้านการพูดเป็นความคิด และความคิดนี้เป็นสัญลักษณ์ของเจตคติ ดังนั้นถ้าเราอยากจะวัดเจตคติเราก็สามารถทำได้ โดยวัดความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ

ฟิชบายน (Fishbein. 1967 : 8) กล่าวว่า เจตคติเป็นสภาพความพร้อม ทางสมองและประสาท ตลอดจนประสบการณ์ พฤติกรรมของบุคคลในการตอบสนองต่อวัตถุและ สถานการณ์ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง

ริชาร์ด ดิวอี้ (กมลรัตน์ หล้าสงฆ์. 2527 : 169 ; อ้างอิงมาจาก Richard Dewey. 1966) กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกของบุคคลได้แก่ ความรู้สึกไม่พอใจ ความรัก ความไม่เป็นที่นิยต ความพอใจ ความไม่ไว้วางใจ ความกลัว ฯลฯ ที่มีต่อบุคคลหรือ สิ่งของต่าง ๆ

แคมป์เบล (Campbell. 1965 : 862 - 863) กล่าวว่าเจตคติเป็นความคงที่ แน่นแ่นของการตอบสนองที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ

นันแนลลี (Nunnally. 1959 : 300) กล่าวว่าเจตคติเป็นเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้สึกที่มีต่อวัตถุทั้งทางกายภาพและทางสังคม ชนิดของคน บุคคลพิเศษ สถาบันสังคม สถาบันทางการเมืองและอื่น ๆ

กมลรัตน์ หล้าสงฆ์ (2527 : 172) กล่าวว่าเจตคติคือความรู้สึกของบุคคล ที่ได้จากการเรียนรู้และประสบการณ์ แล้วแสดงสภาวะของร่างกายและจิตใจในด้านความพร้อม ที่จะตอบสนองต่อบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งใน 2 ลักษณะ กล่าวคือแสดง ความพร้อมที่จะเข้าไปหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่าเจตคติที่ดี หรือทางบวก หรือแสดง ความพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่าเจตคติที่ไม่ดีหรือทางลบ

เชดคัทท์ โฆวาลินธุ์ (2520 : 38) กล่าวว่าเจตคติหมายถึงความรู้สึกของบุคคล ที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดง พฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งอาจเป็นไปใน ทางสนับสนุน หรือคัดค้านก็ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขบวนการอบรมให้เรียนรู้ระเบียบวิธีของสังคม (Socialization) ซึ่งเจตคตินี้จะแสดงออกหรือปรากฏให้เห็น ได้ชัดในกรณีที่เราเห็น เป็น สิ่งเร้าทางสังคม

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 3) กล่าวว่า เจตคติเป็นความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ เป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2518 : 3) กล่าวว่า เจตคติหมายถึงความรู้สึกที่แสดงออกอย่างมั่นคงต่อบุคคลหรือสถานการณ์ใด ๆ ซึ่งอาจจะเป็นไปในทางที่ดี (Positive) ขัดแย้ง (Negative) หรือเป็นกลาง (Neutral) ก็ได้ ซึ่งเป็นผลของการรับรู้เกี่ยวกับลักษณะที่ดี หรือเลวของบุคคลหรือสถานการณ์นั้น ๆ

ล้วน สายยศ (2517 : 119) กล่าวว่า เจตคติคืออารมณ์หรือความรู้สึกอันเกิดจากการรับรู้ต่อสิ่งนั้น ๆ โดยแสดงพฤติกรรมโน้มเอียงอย่างใดอย่างหนึ่ง ในรูปของการประเมิณเช่น ชอบ - ไม่ชอบ เป็นต้น

รวีวรรณ อังคุรักษ์พันธุ์ (2533 : 12) กล่าวว่า เจตคติหมายถึงศักยภาพภายในของบุคคล ที่มีแนวโน้มแสดงออกทางพฤติกรรมในทิศทางบวก ทิศทางลบหรือเป็นกลาง

ส.วาสนา ประवालพฤษ์ (2524 : 1) กล่าวว่า เจตคติหมายถึงความพร้อมหรือความโน้มเอียงที่บุคคลจะแสดงปฏิกิริยาออกมาต่อสิ่งเร้าหนึ่ง ๆ อย่างค่อนข้างจะคงที่ และการแสดงออกนั้นจะไม่ปรากฏให้เห็น ถ้าไม่มีสิ่งเร้าเกิดขึ้น

อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน (2532 : 81) กล่าวว่า เจตคติหมายถึงสภาวะทางจิตและสมองที่พร้อมจะแสดงพฤติกรรมต่อวัตถุหรือเหตุการณ์

จากความหมายของเจตคติที่บุคคลต่าง ๆ กล่าวมาพอสรุปได้ว่า เจตคติหมายถึงท่าที ความรู้สึกนึกคิดและความคิดเห็น ของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งทางด้านความรู้สึกเป็นบวก และเป็นลบ

สำหรับองค์ประกอบของเจตคตินั้นมีนักจิตวิทยาได้เสนอองค์ประกอบของเจตคติไว้เป็นสามแนวทางคือ (ธีระพร อูวรรณไพ. 2528 : 15-17)

1. เจตคติมีสามองค์ประกอบ แนวคิดนี้ระบุว่าเจตคติมี 3 องค์ประกอบคือ

1.1 องค์ประกอบด้านปัญญา (Cognitive Component) มีส่วนย่อยประกอบด้วยความเชื่อ ความรู้ ความคิด และความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติ (Attitude Object)

1.2 องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก (Affective Component)

หมายถึงความรู้สึกชอบ - ไม่ชอบ หรือท่าทีที่ดี - ไม่ดีที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติ

1.3 องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) หมายถึง แนวโน้มหรือความพร้อมที่บุคคลจะปฏิบัติต่อที่หมายของเจตคติ

นักจิตวิทยาที่สนับสนุนการแบ่งเจตคติเป็น 3 องค์ประกอบ และมีอิทธิพลต่อการศึกษา ด้านนี้ไม่น้อยคือเครทช์และคนอื่น ๆ (Kretch, Crutchfield and Pallachey. 1962) และทริยแอนด์ (Triandis. 1971)

2. เจตคติมีสององค์ประกอบ แนวคิดนี้ระบุว่าเจตคติ มี 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านปัญญา และองค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก

นักจิตวิทยาที่สนับสนุนการแบ่งเจตคติเป็น 2 องค์ประกอบได้แก่ แคทซ์ (Katz. 1960 และโรเซนเบิร์ก (Rosenberg. 1956, 1960, 1965)

3. เจตคติมีองค์ประกอบเดียว แนวคิดนี้ระบุว่าเจตคติมีองค์ประกอบเดียวคือ อารมณ์ความรู้สึกในทางชอบหรือไม่ชอบที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติ

นักจิตวิทยาที่สนับสนุนแนวคิดนี้ได้แก่ เบ็ม (Bem. 1970) ฟิชบายน์ และไอเซ็น (Fishbein Ajzen. 1975) อินสโค (Insko. 1967) และเธอร์สโตน (Thurstone. 1959)

ในบรรดาแนวการจัดองค์ประกอบของเจตคติ 3 แนวดังกล่าวข้างต้น แนวที่ได้รับการยอมรับมากที่สุดในปัจจุบัน คือแนวที่เห็นว่าเจตคติมีองค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึกเพียง องค์ประกอบเดียว

ส่วนลักษณะของเจตคติมีลักษณะที่สำคัญ ๆ ซึ่ง ชอว์ และไรท์ ได้แบ่งลักษณะของ เจตคติไว้ดังนี้ (เชดส์คัตต์ ไชวาลีนธุ์. 2520 : 40-41 ; อ้างอิงมาจาก Shaw and Wright. 1967)

1. เจตคติ เป็นผลหรือขึ้นอยู่กับการณ์ที่บุคคลประเมินผลสิ่งเร้าแล้วแปรเปลี่ยน มาเป็นความรู้สึกภายใน ที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการที่จะแสดงพฤติกรรม

2. เจตคติของบุคคล จะแปรค่าได้ทั้งในด้านคุณภาพ และความเข้มโดยจะ ครอบคลุมช่วงของเจตคติ (Continuum) นั้น ซึ่งจะแปรค่าได้ทั้งมาก-ปานกลาง-และน้อย นั่นคือเจตคติจะมีค่าทั้ง ทางบวก และทางลบ

3. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้มากกว่าเป็นสิ่งที่กำเนิดขึ้นเอง หรือ เป็นผลมาจากลักษณะโครงสร้างภายในตัวของบุคคล หรือบุคลิกภาพ

4. เจตคติขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าเฉพาะอย่างทางสังคม

5. เจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าที่เป็นกลุ่มเดียวกันอาจจะมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน
6. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วจะมีลักษณะที่คงที่และเปลี่ยนแปลงได้ยาก

การวัดเจตคตินั้นมักจะมีข้อดกลง (Assumption) ดังนี้

1. การศึกษาเจตคติเป็นการศึกษาความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคลที่มีลักษณะคงเส้นคงวา หรืออย่างน้อยเป็นความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่จะไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาหนึ่ง
2. เจตคติเป็นสิ่งที่ไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง จะเน้นการวัดเจตคติจึงเป็นการวัดทางอ้อมจากแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออก หรือประพฤติปฏิบัติอย่างมีระเบียบแบบแผนที่คงที่ ไม่ใช่พฤติกรรมโดยตรงของมนุษย์
3. การศึกษาเจตคติของบุคคลนั้น ไม่ใช่เป็นการศึกษาแต่เฉพาะทิศทางเจตคติของบุคคลเท่านั้น แต่ต้องศึกษาถึงระดับความมากน้อย หรือความเข้มของเจตคตินั้น ๆ ด้วย

2. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดเจตคติ การเปลี่ยนแปลงเจตคติ และทฤษฎีเจตคติ

ในด้านปัจจัยที่ก่อให้เกิดเจตคตินั้น เจตคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคลแอสพอร์ท และ ฮิลการ์ด เสนอความเห็นไว้ว่า เจตคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นจะเกิดตามเงื่อนไข 4 ประการดังนี้ (พัชรี วรกวิน. 2522 : 62-63 ; อ้างอิงมาจาก Allport and Hilgard. 1962 : 564)

1. การเพิ่มพูนหรือการประสมประสานกัน (Intergration) ของการตอบสนองซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ในแนวคิดต่าง ๆ
 2. ความแตกต่างของบุคคลซึ่งมีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน นอกจากประสบการณ์ที่ค่อย ๆ สะสมขึ้นเรื่อย ๆ แล้ว ยังทำให้เป็นแบบแผนของตัวเองด้วย เช่น เด็กที่ถูกตีบ่อย ๆ มักจะมีเจตคติที่ไม่ดีต่อเพื่อนที่เป็นสาเหตุของการโดนตี
 3. อิทธิพลของประสบการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างกระทันหันหรือความตกใจจะเป็นผลทำให้เกิดจำประสบการณ์นั้นๆ ได้นานๆ ซึ่งก่อให้เกิดเจตคติต่อสิ่งเหล่านั้น เช่น เห็นรถบรรทุกชนคนตายแล้วหนี จะเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อคนขับรถบรรทุก
 4. การถ่ายทอดเจตคติได้มาจากการเลียนแบบเจตคติของบุคคลอื่น ๆ ที่ตนพอใจ
- สำหรับการเปลี่ยนแปลงเจตคตินั้น เคลแมน (Kelman. 1958 : 51-60) ได้อธิบายการเปลี่ยนแปลงเจตคติไว้ว่า เป็นไปตามสภาพแวดล้อมของสังคมภายใต้กระบวนการดังนี้

1. การยินยอม (Compliance) คือ การยอมรับอิทธิพลจากผู้อื่น เพื่อให้เขาปฏิบัติต่อตัวในทางที่ตนต้องการหรือพอใจ
2. การเลียนแบบ (Identification) คือการแสดงพฤติกรรม เพื่อให้เหมือนสมาชิกในสังคม เพื่อจะมีสัมพันธภาพอันดีกับคนอื่น
3. การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความต้องการที่อยากจะเปลี่ยน (Internalization) คือการที่บุคคลนั้นยอมรับสิ่งที่มามีอิทธิพลเหนือกว่า เนื่องจากสิ่งนั้นตรงข้ามกับค่านิยมที่อยู่ในตัวของบุคคลเอง

แมคกายร์ ได้อธิบายขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ

5 ขั้นตอน คือ (พัชรี วรกวิน. 2522 : 71-72 ; อ้างอิงมาจาก McGuire. 1968)

1. การใส่ใจ (Attention) เป็นความสนใจความใส่ใจในการรับฟัง ถ้าบุคคลไม่ให้ความสนใจที่จะฟังแล้วขั้นตอนการขั้นต่อไปก็จะไม่เกิดขึ้น และจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงเจตคติ สาเหตุที่ทำให้คนสนใจฟัง ได้แก่ ผู้สื่อความและเนื้อหาของสารนั้น ๆ
2. ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นความเข้าใจในความหมายของสารนั้น ความยาก หรือง่ายเกินไปจะทำให้ผู้ฟังไม่สนใจและไม่เข้าใจ ดังนั้นเราจะสังเกตเห็นได้จากการโฆษณา เขาจะใช้เวลาให้น้อยที่สุด แต่ทำให้ผู้ฟังรับฟังได้มากที่สุด
3. การยอมรับ (Acceptance) เป็นผลมาจากข้อ 1 และข้อ 2 หากบุคคลตั้งใจฟัง เกิดความเข้าใจแจ่มแจ้งก็จะทำให้เกิดการยอมรับ แต่ที่ไม่ได้สนใจฟังไม่มีความเข้าใจ ก็จะยกเลิกไม่เกิดการยอมรับ
4. การเก็บเอาไว้ (Retention) เป็นความคงทนหรือการจำอาจจะเก็บไว้ระยะหนึ่ง เมื่อเวลาผ่านไปอาจจะเปลี่ยนไป หรืออาจยังคงอยู่ถ้าตัวผู้สื่อมีความน่าเชื่อถือมาก การเก็บเอาไว้ก็จะคงทนและอยู่ได้นาน
5. การกระทำ (Action) บุคคลเมื่อเปลี่ยนเจตคติดีก็จะเปลี่ยนด้านการกระทำด้วย ซึ่งมีผลต่อส่วนรวมและสังคม ถ้าเราเปลี่ยนความเชื่อแล้ว แต่ไม่ได้ลงมือกระทำก็จะไม่มีผลกระทบกระเทือนกับใคร

ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงทั้ง 5 ขั้นนี้ จะเกิดต่อเนื่องกัน มิได้เกิดขึ้นใดขั้นหนึ่ง

ส่วนโคเลสนิค (Kolesnik. 1970 : 484-486) ได้อธิบายว่าเจตคติของบุคคลจะพัฒนาไปได้ก็โดยสาเหตุสามประการ คือบุคคลได้มีโอกาสติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เกิดจากการที่บุคคลถ่ายทอดแบบอย่างการกระทำ หรือความคิดของคนอื่นมาเป็นของตน และ

การที่บุคคลพยายามที่จะตอบสนอง ความต้องการของตนเหล่านั้นจะเป็นเหตุให้เจตคติเปลี่ยนไป ไทรแอนดิส (Triandis. 1971 : 3) กล่าวถึง สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงเจตคติว่าเป็นเพราะ

1. ได้รับข้อมูลใหม่จากบุคคล หรือสื่อมวลชน
2. ได้รับประสบการณ์ตรงหรือความกระทบกระเทือนใจ
3. ถูกบังคับให้ปฏิบัติไม่ตรงกับเจตคติของตน
4. การรักษาทางจิตใจ เพื่อให้เข้าใจเหตุผลที่ถูกต้อง
5. เปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมใหม่

ส่วนทฤษฎีเจตคตินั้นนักจิตวิทยาได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเจตคติไว้หลายทฤษฎี ดังจะกล่าวถึงทฤษฎีที่สำคัญ ๆ บางทฤษฎีดังต่อไปนี้คือ (รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์. 2533 : 33 - 40)

1. ทฤษฎีความเหมือนกันของความคิด (Theory of Cognitive Consistency)

ผู้เสนอทฤษฎีคือ ไฮเดอร์ (F. Heider.) โดยให้ความเห็นว่า สิ่งที่เป็นปรากฏการณ์ของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน 3 ประการคือ บุคคล 2 คนและสิ่งของ 1 สิ่ง จะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน 2 แบบคือ แบบภาวะการสมดุลซึ่งเกิดขึ้นในกรณีที่มีความสัมพันธ์ระหว่าง 3 ประการเป็นไปในทางบวก หรือความสัมพันธ์ระหว่าง 2 คู่ เป็นไปในทางลบ อีกแบบหนึ่งคือ แบบภาวะการไม่สมดุล ซึ่งเกิดขึ้นในกรณีที่มีความสัมพันธ์ระหว่าง 3 ประการเป็นไปในทางลบ หรือความสัมพันธ์คู่หนึ่งเป็นไปในทางลบ ซึ่งในกรณีเช่นนี้ จะมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อทำให้เกิดภาวะการที่สมดุลขึ้น

ความคิดของไฮเดอร์นี้ นักจิตวิทยาอื่น ๆ ได้รับมาเป็นพื้นฐานและนำมาดัดแปลงขึ้นใหม่

2. ทฤษฎีความขัดแย้งของความคิด (Theory of Cognitive Dissonance)

เฟสติงเจอร์ (Leon Festinger.) เป็นผู้เสนอทฤษฎีนี้ โดยให้ความเห็นว่า เมื่อเกิดความไม่สอดคล้องภายในตัวของบุคคล อันอาจเนื่องมาจากการได้รับข้อมูลใหม่ที่ขัดแย้งกับความคิดเห็นหรือเจตคติเดิมของตน หรือได้รับข้อมูลใหม่ที่คาดไม่ถึง บุคคลนั้นก็จะพยายามปรับให้

เกิดความสอ ดคล้อง เพื่อให้เกิดความคิดสัมพันธ์กับพฤติกรรม หรือเปลี่ยนความคิดให้สัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อม หรือพยายามหาข้อมูลมาสนับสนุนความคิดเดิมของตน หรือหลีกเลี่ยง ไม่รับข้อมูล ที่ทำให้เกิดความไม่สอ ดคล้องขึ้น เหล่านี้เป็นสาเหตุที่จะทำให้คนเปลี่ยนหรือไม่เปลี่ยนเจตคติของ ตนก็ได้

3. ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงเจตคติโดยการปรับตัวให้เข้ากับสังคม

(The Social Judgment Theory of Attitude Change)

ผู้นำในทฤษฎีนี้คือ เซอร์วีฟ และฮอฟแลนด์ (Sherif and Hovland. n.d.) โดยกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคล เกิดจากการเรียนรู้ซึ่งสัมพันธ์กับ หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคม และความคิดเห็นเกี่ยวกับตน (Self-concept) เจตคติจะไม่ เป็นไปในทางบวกหรือลบอย่างสมบูรณ์แท้จริง แต่จะอยู่ในระหว่างบวกอย่างสมบูรณ์ และลบ อย่างสมบูรณ์ และจะไม่เป็นไปในลักษณะกลาง ๆ เจตคติจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับระดับของ การปรับ (Level of Adaptation) ซึ่งอยู่ระหว่างช่วงแห่งการยอมรับ (Acceptance) ซึ่งเป็นไปตามความคิดเห็นของตนเองและสังคม ช่วงแห่งการปฏิเสธ (Rejection) เป็น ไปตามความคิดเห็นของตนเองและสังคมเช่นกัน และยังมีช่วงแห่งความอิสระ (Noncommitment) คือการไม่ผูกมัดในด้านใด ๆ ซึ่งอยู่ระหว่างช่วงแห่งการยอมรับ และช่วงแห่งการปฏิเสธ การยอมรับ การไม่ยอมรับหรือปฏิเสธ และไม่แน่ใจนี้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับระดับของการมี ส่วนร่วม และโดยปกติเจตคติจะแสดงออกในรูปที่เหมาะสม (Legitimate) กับภาวะของ สังคม เพื่อจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความเป็นสุข

จากทฤษฎีที่กล่าวมานี้ชี้ให้เห็นความสำคัญของการวัดเจตคติของบุคคล เพื่อที่จะได้เปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ดังที่ไพบูลย์ อินทวิชา (2517 : 53) ได้กล่าว ถึงเป้าหมายในการวัดเจตคติว่าเพื่อให้ทราบทิศทาง คุณภาพและความเข้มของเจตคติ หาก พบว่าเป็นเจตคติที่ไม่ดีก็ทำทางปรับปรุงแก้ไข หากเป็นเจตคติที่ดีงามก็ช่วยกันส่งเสริม แต่ถ้า เป็นเจตคติที่เป็นกลางหรือไม่แน่ใจก็นำเสนอแนวพัฒนาให้เกิดเจตคติที่ดีงามหรือหากว่าดีอยู่ แล้วก็นำพัฒนาให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น

3. การสร้างเครื่องมือวัดเจตคติตามวิธีของลิเคิร์ตและตามวิธีของออสกูต

3.1 การสร้างมาตราวัดเจตคติตามวิธีของลิเคิร์ต มีขั้นตอนดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์

และดิลก ดิลกานนท์. 2526 : 25-26 ; ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 157 ; รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์. 2533 : 85-88)

1. กำหนดเรื่องที่จะศึกษาว่ามีโครงสร้างลักษณะใด และตั้งวัตถุประสงค์ว่าต้องการศึกษาเจตคติต่อสิ่งใดให้นิยามเจตคติต่อสิ่งนั้นอย่างชัดเจน

2. การรวบรวมข้อความ แต่ละข้อความนั้น อาจเขียนขึ้นเองหรือนำมาจากผู้อื่น และควรเป็นข้อความที่คนมีเจตคติต่างกัน จะตอบแตกต่างกันทันที และข้อความจะต้องไม่เป็นจริง ภาษาที่ใช้ไม่มีความหมายเป็นสองแง่

3. สร้างข้อความเจตคติให้ครอบคลุมคุณลักษณะทั้ง 2 ทาง คือ ทางบวก และทางลบประมาณ 50-100 ข้อ

4. ตรวจสอบข้อความโดยให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนั้นพิจารณาว่าข้อความที่สร้างครอบคลุมลักษณะเรื่องที่ศึกษา ภาษาที่ใช้มีความหมายทางเดียวและสอดคล้องกับลักษณะการตอบหรือไม่

5. การทดลองขั้นต้น (Try out) ก่อนที่จะนำไปใช้จริง เพื่อดูว่ายังมีข้อความใดยังไม่ชัดเจน หรือต้องแก้ไขก่อนการบรรจุลงในมาตราวัดเจตคติ และมีค่าอำนาจจำแนกที่อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้คือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป (Edwards. 1957 : 153)

6. กำหนดน้ำหนักคะแนนว่าตัวเลือกในแต่ละข้อความควรจะมีน้ำหนักคะแนนเป็นเท่าไรเช่น กรณีที่มี 4 ช่วง ให้คะแนน 4, 3, 2, 1 หรือ 1, 2, 3, 4 และกรณีที่มี 5 ช่วง ให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 หรือ 1, 2, 3, 4, 5

3.2 การสร้างมาตราวัดเจตคติตามวิธีของออสกูด มีขั้นตอนดังนี้ (ทองหล่อ วิภาวีน และชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. 2526 : 40 - 41 ; ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 162 ; รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์. 2533 : 117 - 120)

1. การเลือกสิ่งกัป (Concept) ในการพิจารณาสิ่งเร้า (Stimulus) เพื่อให้บุคคลแสดงพฤติกรรมได้ตอบออกมา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของสิ่งกัป เช่น สิ่งกัปเกี่ยวกับตัวเอง (Ego Concept) สิ่งกัปเกี่ยวกับอาชีพ (Profession and Trades Concept) เป็นต้น ในการเลือกสิ่งกัปควรพิจารณาดังนี้

1.1 ควรเลือกสิ่งกัปที่เข้าใจตรงกัน มีความหมายเดียว ไม่คลุมเครือ

1.2 ควรเลือกสิ่งกัปที่ให้ผู้ตอบ ตอบแล้วมีความแปรปรวนระหว่างบุคคลมาก ก็คือผู้ตอบในแต่ละมาตราจะกระจายกันแสดงว่าสิ่งกัปนั้น สามารถแยกคนที่มีความเห็นแตกต่างกันได้

1.3 ควรเลือกสิ่งกับที่ผู้ตอบมีความคุ้นเคยมีค่านั้นแล้วคำตอบที่ได้จะเป็น
กลาง ๆ ของมาตราวัด

1.4 การสร้างสิ่งกับในบางครั้งต้องกำหนดสิ่งกับย่อย ๆ อีกเพื่อให้ครอบคลุม
คุณลักษณะของสิ่งกับใหญ่ นอกจากนี้ควรเลือกสิ่งกับที่เป็นอิสระจากกันและให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา
เพื่อให้มีความหมายที่ชัดเจน สามารถแยกความแตกต่างของเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ได้ดี
ยิ่งขึ้น

2. การเลือกมาตรา ผู้วิจัยต้องหาคำคุณศัพท์ เพื่อนำมากำหนดเป็นมาตราให้
ผู้ตอบเลือกในแต่ละสิ่งกับ โดยมีหลักในการพิจารณาดังนี้

2.1 ควรเลือกมาตราให้ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 3 คือองค์ประกอบด้านการ
ประเมินค่า องค์ประกอบด้านศักยภาพ และองค์ประกอบด้านกิจกรรม แต่ถ้าวิเคราะห์องค์ประกอบ
เกี่ยวกับสิ่งกับนั้นก็ให้สร้างตามองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้

2.2 การกำหนดคำคุณศัพท์ให้แก่มาตรานั้นควรใช้คำที่มีความหมายสอดคล้อง
กับสิ่งกับนั้น ๆ

2.3 ควรเลือกคำคุณศัพท์ที่มีความหมายคงที่เฉพาะเรื่องที่ศึกษา และ
เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง

2.4 ควรเลือกคำคุณศัพท์ที่ให้ความรู้สึกในช่วงที่สามารถประเมินได้ใน
แนวเส้นตรงเดียวกัน

2.5 การกำหนดคำคุณศัพท์อาจใช้วิธีแทนก็ได้

3. การกำหนดช่วงมาตราและการกำหนดคะแนน โดยทั่วไปอาจสรุป
กล่าวว่า กำหนดเป็น 7 ช่วง จะมีประสิทธิภาพกว่าแบบ 3, 5 หรือ 9 ช่วง แต่ต้องพิจารณา
วัยของผู้ตอบ และการวัดคำคุณศัพท์ ควรจัดให้ค่าที่เห็นไปทางที่ดี และไม่ติดละกันไปทั้งซ้ายขวา
มีค่านั้นผู้ประเมินอาจจะออกตีประเมินไปทางเดียวกันหมด

การกำหนดคะแนนในแต่ละช่วงของมาตราที่อยู่ระหว่างคำคุณศัพท์ นิยมใช้กัน 2 แบบ

3.1 การกำหนดคะแนนให้มีค่าเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย หรือ
น้อยไปหามาก

3.2 การกำหนดคะแนนให้จุดกึ่งกลางของมาตรามีคะแนนเป็น 0
และคำคุณศัพท์ที่เป็นไปทางที่ดีมีคะแนนเป็นบวก ส่วนคำคุณศัพท์ที่เป็นไปทางไม่ดีมีคะแนนเป็น
ลบ หรือกำหนดคะแนนทั้งซ้ายและขวาเท่า ๆ กัน

4. ความหมายของโรงเรียน ลักษณะของโรงเรียน และเจตคติที่มีต่อโรงเรียน

ในด้านความหมายของโรงเรียนนั้นมีความหมายคือ “โรงเรียนประถมศึกษา” เป็นสถาบันขั้นต้นในการให้การศึกษาแบบแผนแก่บุคคล เป็นการศึกษาซึ่งมีความมุ่งหมายจะเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กด้วยการอบรมสั่งสอนขั้นมูลฐานอันเป็นแนวทางที่จะทำให้บุคคลมีความรู้ ความสามารถและประสิทธิภาพในการพัฒนาประเทศ การศึกษาในระดับประถมศึกษา มีความสำคัญมาก เพราะเป็นระดับการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อชนส่วนใหญ่ เป็นระดับที่มีจำนวนผู้เรียนมากที่สุด สอดคล้องกับคำกล่าวของพจนม แก้วกำเนิด (2533 : 10) กล่าวว่าการศึกษาในระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตน ในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจทำงานเป็น และครองชีวิตอย่างสงบสุข

สำหรับลักษณะของโรงเรียนนั้น โรงเรียนประถมศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาซึ่งถือว่าสำคัญที่สุด เพราะเป็นหน่วยปฏิบัติที่นำเอานโยบายมาสู่ภาคปฏิบัติโดยตรง คุณภาพของนักเรียนจะเป็นอย่างไร ขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเป็นหลัก โรงเรียนในฐานะเป็นหน่วยงานทางสังคม มีองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ (วิจิตร ศรีสอ้าน. 2519 : 24-28)

4.1 องค์ประกอบทางวิชาการ - เพราะโรงเรียนได้รับมอบหมายจากสังคมให้ มีหน้าที่พัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ขึ้น ให้มีความรู้ความสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เป็น ประโยชน์ได้ มีศีลธรรมจรรยา มีระบบค่านิยมที่ดี และเหมาะสำหรับการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ปัจจุบันที่ส่งเสริมในการพัฒนาบุคคลให้เป็นไปตามแนวทางที่สังคมต้องการ ได้แก่หลักสูตรการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นต้น

4.2 องค์ประกอบด้านพฤติกรรม ได้แก่ นักเรียน ครู และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ในโรงเรียนบุคคลดังกล่าวมีความหมายแตกต่างกัน การแสดงออกหรือการปฏิบัติต่าง ๆ มีผลกระทบต่อการศึกษาเพราะระบบพฤติกรรมที่แสดงออก โดยครูและนักเรียนเป็นเครื่องวัดโรงเรียน

4.3 องค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม หมายถึงการจัดระบบบริหาร อาคารสถานที่ บริเวณ และสิ่งเกื้อหนุนในการเรียนการสอนต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน ตลอดจนการนำ เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดขอบข่ายของงาน บริหารโรงเรียนประถมศึกษาไว้รวม 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการ นักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โครงการปรับปรุง ประสิทธิภาพโรงเรียนประถมศึกษา 2528 : 4-5) โดยมีงานวิชาการเป็นหลักและงานอื่นๆ เป็นงานสนับสนุน

สำหรับเจตคติที่มีต่อโรงเรียน ได้มีผู้ให้นิยามและศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อ โรงเรียนดังนี้

คราวและคราว (Crow and Crow. 1966 : 100-101) กล่าวว่าความสำเร็จ ของโรงเรียนในการให้การศึกษาแก่นักเรียนก็คือ การสร้างเจตคติที่พึงพอใจแก่นักเรียน และเจตคติของครูที่แสดงออกมานั้นมีค่าควรแก่การที่นักเรียนจะเอาเป็นเยี่ยงอย่าง ครูจะต้อง ช่วยนักเรียนให้พบกับความต้องการของเขาตามวิถีทางที่สังคมยอมรับ และการบริหารโรงเรียน จะต้องทำให้นักเรียนได้รับความพึงพอใจ เช่นในเรื่องของอาคาร ห้องเรียน ครูที่มีความเมตตา เห็นอกเห็นใจนักเรียน ช่วยให้นักเรียนได้พบความสำเร็จในการเรียน สิ่งเหล่านี้จะเป็น องค์ประกอบที่สำคัญในการที่จะสร้างเจตคติที่ดีต่อโรงเรียนและจะเป็นการพัฒนาไปสู่เจตคติที่ดี ต่อการเรียนด้วย

โคแกนและเลวิน (Cogan and Levin. 1957 : 136-139) กล่าวว่าถ้าครูและ นักเรียนมีความสัมพันธ์กันดีมากเท่าใด นักเรียนก็จะสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ ให้ถึงขีดสูงสุดได้มากขึ้นเพียงนั้น และความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนจะมีอิทธิพลต่อความสนใจใน วิชาเรียน ความศรัทธาในตัวครูซึ่งจะช่วยให้เขามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและโรงเรียน

ชวรสุตา เหล็กเพชร (2522 : 14) กล่าวว่าไว้ว่าเจตคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน ตัวครู วิธีสอนของครูและคุณค่าในการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้บุคคลประสบ ผลสำเร็จหรือล้มเหลวในการเรียน

สุภาพร เลาสถิตย์ (2525 : 7) กล่าวว่าไว้ว่าเจตคติต่อโรงเรียนหมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนในด้านต่าง ๆ คือด้านครู การเรียน

การสอน การปกครอง กิจกรรม เพื่อน การบริการและอาคารสถานที่ ทั้งนี้อาจเป็นความรู้สึกเชิงนิมิต (Positive Attitude) เช่น พอใจ เห็นด้วย หรือเป็นความรู้สึกเชิงนิเสธ (Negative Attitude) เช่น ไม่พอใจไม่เห็นด้วย

กิลเบิร์ต (Gilbert. 1931 : 46-49) ได้ศึกษาพบว่าความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมกันเองในหมู่เพื่อน เป็นสาเหตุสำคัญที่สุดในกรณีที่ผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างหมู่เพื่อนด้วยกันมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วย

ยัง เพือกนิยม (Young Pheukniyom. 1960 : 36) ได้ศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในโรงเรียน พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีเจตคติเกี่ยวกับเพื่อนในโรงเรียนต่ำกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ยังไม่มีเวลามากพอในการมีส่วนร่วมพบปะสังสรรค์กันในหมู่เพื่อนเท่ากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกันเป็นเวลานานพอสมควร จึงเกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน มีความเข้าใจกันเป็นอย่างดี

สุภาพร เลาสถิตย์ (2525 : 57-58) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และเปรียบเทียบเจตคติต่อโรงเรียนของนักเรียนโดยคำนึงถึง เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยแบบสอบถามเจตคติ 7 ด้าน คือ ด้านครู ด้านการเรียนการสอน ด้านการปกครอง ด้านกิจกรรม ด้านเพื่อน ด้านบริการ และด้านอาคารสถานที่ พบว่าเจตคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนทั้ง 7 ด้านวัดองค์ประกอบเดียวกันทั้งนั้นและผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อโรงเรียนของนักเรียน พบว่านักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นต่างกันมีเจตคติต่อโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีเจตคติต่อโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน และมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกันมีเจตคติต่อโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เจตคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนมีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนเป็นอย่างมาก กล่าวคือถ้านักเรียนมีความพึงพอใจหรือมีเจตคติที่ดีต่อโรงเรียนย่อมทำให้นักเรียนมีความผูกพันต่อโรงเรียน อยากใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนและทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการเรียนการสอน แต่ในทางกลับกันถ้าสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนทำให้นักเรียนได้รับความเจ็บปวด

หรือชมขึ้นแล้ว อาจจะทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนอันจะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่าง ๆ ได้ เช่น ปัญหาการเรียน เกิดความเบื่อหน่าย อายากต่อการเรียนการสอน ไม่เห็นด้วยต่อการเรียน โรงเรียนและครู ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำ เป็นต้น (Young Pheukniyom. 1960 : 3) เช่นเดียวกับความคิดเห็นของเฟอร์แนล ที่ได้กล่าวไว้ว่าเจตคติของนักเรียนต่อโรงเรียนจะเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะพิจารณาคุณภาพของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี (สุภาพร เลาสถิตย์. 2525 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Perney. 1976 : 55)

5. ความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธี (Multitrait-Multimethod Validity)

นักวัดผลหลายท่านได้อธิบายความหมายของการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธี (Multitrait-Multimethod Validity) ว่าเป็นความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างชนิดหนึ่งซึ่งพัฒนาขึ้นโดย Campbell และ Fiske ปี ค.ศ. 1959 (Allen and Yen. 1979 : 109-115 ; ประพันธ์ จำปาไทย. 2534 : 194-196) วิธีการหาความเที่ยงตรงแบบนี้ใช้กับแบบวัดที่มีหลายลักษณะ (traits) และใช้วัดด้วยหลายวิธีการ (methods) ตัวอย่างเช่น แบบวัดลักษณะการเก็บตัวและอาการทางประสาท โดยใช้วิธีวัดแบบถูกผิดและหลายตัวเลือก ดังนั้น จะได้แบบวัดทั้งหมด 4 ฉบับ นำแบบวัดนี้ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างเมื่อนำมาวิเคราะห์จะได้ผล ดังตารางเมทริกซ์ความเที่ยงตรงแบบ Multitrait-Multimethod ดังตาราง 1

ตาราง 1- ตารางเมทริกซ์ของความเที่ยงตรงแบบ Multitrait-Multimethod

แบบวัดลักษณะ (ชนิดการวัด)	การเก็บตัว (ถูก-ผิด)	อาการทางประสาท (ถูก-ผิด)	การเก็บตัว (หลายตัวเลือก)	อาการทางประสาท (หลายตัวเลือก)
การเก็บตัว (ถูก-ผิด)	.80	.20	.75	.17
อาการทางประสาท (ถูก-ผิด)	.20	.85	.15	.71
การเก็บตัว (หลายตัวเลือก)	.75	.15	.83	.21
อาการทางประสาท (หลายตัวเลือก)	.17	.71	.21	.91

จากค่าสหสัมพันธ์ในตารางจะพบว่ามีค่าที่อยู่ในความหมายของค่าความเชื่อมั่น (reliability) เป็นค่า .80, .85, .83 และ .91 และค่าที่วัดลักษณะเดียวกันแต่ต่างวิธีกันมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .75 และ .71 ค่าเหล่านี้คือค่าที่อยู่ในความหมายความเที่ยงตรงเชิงเหมือนซึ่งมีค่าสหสัมพันธ์กันสูง ส่วนค่าที่อยู่ในความหมายความเที่ยงตรงเชิงจำแนกนั้นคือค่าสหสัมพันธ์ที่ได้จากการวัดลักษณะต่างกันถึงแม้จะใช้วิธีวัดแบบเดียวกันหรือต่างวิธีกันจะมีค่าสหสัมพันธ์กันต่ำ ซึ่งได้แก่ค่า .15, .17, .20 และ .21 ดังแสดงความหมายในตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 ตารางเมทริกซ์ความเที่ยงตรงแบบ Multitrait-Multimethod ที่วัด 2
ลักษณะ (traits) และใช้วิธีวัด 2 วิธี (methods)

แบบวัด	A ₁	B ₁	A ₂	B ₂
A ₁	สูง	ต่ำ	สูง	ต่ำ
B ₁	ต่ำ	สูง	ต่ำ	สูง
A ₂	สูง	ต่ำ	สูง	ต่ำ
B ₂	ต่ำ	สูง	ต่ำ	สูง

ในตารางความหมายคำว่า "สูง" แสดงถึงค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน ส่วน
ความหมายคำว่า "ต่ำ" แสดงถึงค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

นอกจากนี้ความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีนั้นแคมป์เบลและฟิสค์

(Campbell and Fiske, 1959 ; citing Crocker and Algina, 1986 :
232-233) ได้อธิบายว่าเป็นการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะที่วัดและวิธีวัดของแบบ
ทดสอบโดยแบ่งเป็น 3 แบบดังนี้

1. ค่าสหสัมพันธ์ที่อยู่ในรูปความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
2. ค่าสหสัมพันธ์ที่เป็นค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงเชิงเหมือน ซึ่งเป็นค่า
สหสัมพันธ์ที่เกิดจากการวัดลักษณะเดียว วิธีเดียวกันหรือต่างวิธีกันก็ตามจะมีค่าสหสัมพันธ์สูง
3. ค่าสหสัมพันธ์ที่เป็นค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก ซึ่งเป็นค่า
สหสัมพันธ์ที่วัดลักษณะต่างกันถึงแม้จะใช้วิธีวัดแบบเดียวกันหรือต่างวิธีกันจะมีค่าสหสัมพันธ์ต่ำ
กว่าค่าสหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงเหมือน

โดยสรุปแล้ว ความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธี (Multitrait -
Multimethod Validity) เป็นความเที่ยงตรงประเภทหนึ่งของความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง
(Construct Validity) ซึ่งมีความคิดพื้นฐานมาจากการตรวจสอบกระบวนการของค่าสหสัมพันธ์
ระหว่างแบบวัดทั้งหลายที่วัดลักษณะต่าง ๆ (Traits) ด้วยวิธีที่ต่างกัน แบบวัดต่าง ๆ ที่วัดลักษณะ
เดียวกันควรจะมีความสัมพันธ์สูงมาก ในทางตรงกันข้ามแบบวัดต่าง ๆ ที่วัดลักษณะที่ต่างกันควร
จะมีความสัมพันธ์ที่ต่ำ และนอกจากนี้ยังไม่ควรมีอคติอันเนื่องมาจากการใช้วิธีที่แตกต่างกัน

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยขอเสนองานวิจัยที่ทำในต่างประเทศที่เกี่ยวกับการหาความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธี ซึ่งมีผู้ทำการวิจัยไว้หลายท่านดังนี้

โมเชอร์ (Mosher. 1968 : 690 - 695) ได้ศึกษาค้นคว้าความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีกำหนดลักษณะที่วัด 3 ลักษณะด้วยกันคือความรู้ลึกผิดทางเพศ ความรู้ลึกผิดในการเป็นปรปักษ์และความมีสติทางศีลธรรม โดยใช้วิธีวัด 3 วิธีคือ แบบถูก-ผิด แบบกำหนดตัวเลือกให้และแบบเติมประโยคให้สมบูรณ์ ทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างผู้หญิง 62 คน พบว่าค่าสหสัมพันธ์ที่อยู่ในรูปความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีค่าสูงกว่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเที่ยงตรงเชิงเหมือนมีค่าสูงกว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

บาทเทลสมิท (Bajtelstmit. 1977) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงเหมือนและความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของแบบทดสอบวัดผู้รับประกันชีวิตตามกฎหมาย (CLU) โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบหลายลักษณะหลายวิธี ลักษณะที่วัด 4 ลักษณะ ที่เกี่ยวกับการประกันชีวิตคือ

- กฎหมายประกันชีวิตและการทำงานในบริษัท (LAWCOP)
- โครงการเงินบำนาญ (PENPLG)
- การลงทุนและการจัดระบบการเงินในครอบครัว (INVFFM)
- เศรษฐกิจ (ECON)

โดยใช้วิธีการวัด 2 วิธีคือแบบทดสอบอัตนัยและแบบทดสอบปรนัย พบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีค่าสูงกว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงเหมือนมีค่าสูงกว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

คาน (Khan. 1978 : 53 - 66) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีโดยศึกษาเปรียบเทียบแบบประเมินเจตคติเกี่ยวกับโรงเรียนของนักเรียน 4 ด้านด้วยกันคือ เจตคติที่มีต่อโรงเรียน เจตคติที่มีต่อครู เจตคติที่มีต่อตนเองและเจตคติที่มีต่อสิ่งอื่น ๆ โดยใช้วิธีวัด 2 วิธีคือ ให้นักเรียนทำแบบประเมินตนเอง และให้ครูประเมินเจตคติของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและหญิงอายุ 8 ปี จำนวน 387 คน พบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินตนเองมีค่าสูงคือระหว่าง .70 - .84 ค่าความเชื่อมั่นของแบบครูประเมินมีค่าระหว่าง .78 - .93 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนมีค่าสูงกว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

ไอน์เม็น (Nieminen. 1985 : 173) ได้ทำการวิจัยค้นคว้าโดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบหลายลักษณะหลายวิธีเกี่ยวกับความผิดปกติในการปฏิบัติ ความซึมเศร้าและความวิตกกังวลของนักเรียนที่มีความผิดปกติทางพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีความผิดปกติทางพฤติกรรมอย่างรุนแรงจำนวน 95 คน เป็นเด็กผู้หญิง 15 คน และเด็กผู้ชาย 80 คน โดยมีอายุตั้งแต่ 11-18 ปี พบว่าความซึมเศร้าและความผิดปกติในการปฏิบัติมีความสัมพันธ์กันมาก นอกจากนั้นความซึมเศร่ายังมีสหสัมพันธ์กับความวิตกกังวล

ทริจันอฟสกี (Tryjankowski. 1985 : 94) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงเหมือนและความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของการประเมินระบบอาชีพของชาวยิวโดยลักษณะที่วัดมี 5 ลักษณะคือ การจำแนกทางการได้ยิน การจำแนกทางการเห็น การจำภาพการประสานกันของทักษะในการเห็น และการประสานกันของทักษะในการฟัง - การเห็น ใช้เครื่องมือวัด 2 แบบ คือแบบวัดสติปัญญาของเวลเลอร์สำหรับเด็กฉบับปรับปรุง (WISC - R) และแบบทดสอบความไม่สามารถทางการเรียนเฉพาะ (SLDT) ซึ่งวัดลักษณะพิเศษของการรับรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจำนวน 36 คน พบว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนมีค่าสูงกว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

แทรนท์ (Trant. 1986 : 104) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงเหมือนและความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของแบบวัดลักษณะการเป็นผู้นำ (LSI) ซึ่งออกแบบมาเพื่อประเมินทักษะการเป็นผู้นำสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยใช้วิธีวัด 2 วิธีคือ นักเรียนทำแบบสำรวจแบบรายงานตนเองและครูทำแบบประเมินนักเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนระดับชั้น 11 และ 12 จำนวน 94 คน พบว่าเฉพาะลำดับชั้นทักษะการสื่อสารด้วยการเรียนเท่านั้นที่แสดงความเที่ยงตรงเชิงเหมือนและความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

ฮูเวอร์ (Hoover. 1987 : 113) ได้ทำการวิจัยค้นคว้าด้วยวิธีวิเคราะห์แบบหลายลักษณะหลายวิธีของโครงสร้างทางจิตวิทยาเกี่ยวกับความเครียดในวัยเด็ก โดยลักษณะที่ทำการประเมินนั้นประกอบไปด้วย ความเครียด ความวิตกกังวล มโนภาพแห่งตน และแรงกระตุ้นทำการประเมินลักษณะเหล่านี้โดยใช้การประเมินด้วยตนเอง ผู้ปกครองและครูด้วยเครื่องมือต่าง ๆ สำหรับลักษณะแต่ละอย่างและผู้ประเมินแต่ละคน (เครื่องมือ 9 อย่าง) กลุ่มตัวอย่างประกอบไปด้วยนักเรียนระดับชั้น 5 จำนวน 99 คน ผลของการวิจัยแสดงให้เห็นว่ามีความเห็นตรงกันน้อยมากในกลุ่มผู้ปกครอง ครูและตัวนักเรียน อย่างไรก็ตามมีการเสนอแนะวิธีการต่าง ๆ ปรากฏว่าคะแนนของเครื่องมือจะสมบูรณ์ได้โดยครูซึ่งมีสหสัมพันธ์ภายใน

กันสูง ในขณะที่คะแนนที่ผู้ปกครองประเมินมีสหสัมพันธ์ภายในปานกลาง และสหสัมพันธ์ของคะแนนที่ประเมินตนเองมีค่าแตกต่างกันไปตั้งแต่ระดับต่ำถึงสูง

เบิร์ต (Byrd. 1989 : 139) ทำการศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดความสามารถต่าง ๆ โดยทดสอบกับนักเรียนจำนวน 46 คน จากเขตชนบทแถบอลาบามาตอนกลางด้วยแบบวัดสติปัญญาของเวคเลอร์ (WICS - R) แบบวัดความสามารถต่าง ๆ (DAS) ได้คะแนนแบบวัดผลสัมฤทธิ์ของสแตนฟอร์ด (SAT) จากระเบียบโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์แบบหลายลักษณะหลายวิธี 2 เมทริกซ์ ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยการศึกษาความเที่ยงตรงเชิงเหมือนและความเที่ยงตรงเชิงจำแนกค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง WISC - R และ DAS เท่ากับ .67 พบว่าแบบทดสอบย่อยส่วนใหญ่มีความเที่ยงตรงเชิงเหมือน และความเที่ยงตรงเชิงจำแนกที่ดี แต่แบบทดสอบย่อยการสร้างรูปแบบขาดความเที่ยงตรงเชิงจำแนก สหสัมพันธ์สำหรับแบบทดสอบย่อยผลสัมฤทธิ์มีดังนี้ สหสัมพันธ์ของแบบทดสอบย่อยทักษะตัวเลขเบื้องต้น DAS กับคะแนนคณิตศาสตร์ SAT มีค่า .61 สหสัมพันธ์ของแบบทดสอบย่อยการสะกดคำ DAS กับแบบทดสอบย่อยการสะกดคำ SAT มีค่า .84 สหสัมพันธ์ของแบบทดสอบย่อยการอ่านคำ DAS กับแบบการอ่าน SAT มีค่า .58

บาร์เบอร์ (Barbour. 1989 : 172) ได้ทำการศึกษาความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีเกี่ยวกับความถี่ที่ใช้แบบประเมินพฤติกรรมสำหรับพวกที่มีความไวสูง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเที่ยงตรงเชิงเหมือนกับความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของพวกที่มีความไวสูง ความก้าวร้าว ความไม่ตั้งใจเรียน และความวิตกกังวล โดยให้ผู้ปกครอง ครู และนักเรียนทำแบบประเมิน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยเด็กวัยรุ่น 447 คน อายุ 11-18 ปี พบว่าเป็นไปตามที่แคมป์เบลและนิสค์เสนอคือ ค่าสหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงเหมือนมีค่าสูงกว่าค่าสหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

มาร์แชลล์ (Marshall. 1990 : 115) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบทักษะกระบวนการเบื้องต้นในวิชาวิทยาศาสตร์ (BAPS) สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ใช้เครื่องมือ 4 อย่างกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับชั้น 7 จำนวน 151 คน พบว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนที่ใช้แบบทดสอบข้อเขียน BAPS และแบบทดสอบภาคปฏิบัติ BAPS มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .80 ส่วนค่าสหสัมพันธ์

ของความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของแบบทดสอบ BAPS ที่วัดความสามารถในการให้เหตุผลมีค่าเท่ากับ .28

สำหรับในประเทศไทยมีผู้ทำการวิจัยดังนี้

ลำเร้ง บุญเรืองรัตน์ (2528 : 79-86, 95-100) ได้ศึกษาความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของแบบทดสอบลักษณะนิสัยของการเป็นพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลห้วยเฉียวและนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ พบว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่แคมป์เบลและฟิสิกส์ได้กำหนดไว้ กล่าวคือถ้าแบบทดสอบวัดลักษณะต่างกันแล้ว สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะต่าง ๆ นั้นมีค่าต่ำหรือเป็นศูนย์ มีเพียงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความมีเมตตากรรณากับผลสัมฤทธิ์ทางวิทยาศาสตร์ และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจกับผลสัมฤทธิ์ทางวิทยาศาสตร์เท่านั้นที่มีค่าเท่ากับ .18 และมีนัยสำคัญทางสถิติแต่ค่าก็ใกล้เคียงค่า

สมสร วงษ์อยู่น้อย (2532 : 113) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดความซื่อสัตย์แบบหลายลักษณะหลายวิธี พบว่าแบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์ทั้งสามชุด มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงเชิงเหมือนอยู่ระหว่าง 0.1415 ถึง 0.2249 และค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงเชิงจำแนกอยู่ระหว่าง -0.1074 ถึง -0.27 ทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุภาวดี ตั้งบุบผา (2533 : 101-102) ได้ศึกษาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ วัดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนที่วัดองค์ประกอบต่างกันด้วยวิธีเดียวกัน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .7089 ถึง .8794 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนที่ได้จากการวัดองค์ประกอบต่างกันด้วยวิธีต่างกันมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .1538 ถึง .3015 ซึ่งเป็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนที่ได้จากการวัดองค์ประกอบเดียวกันด้วยวิธีต่างกัน มีค่าตั้งแต่ .1203 ถึง .3470

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว จะเห็นว่าความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติเป็น เรื่องที่สำคัญ และในประเทศไทยยังมีการศึกษาน้อยอยู่ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของ

แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียนและครูในระดับประถมศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้วิธีการหาความเที่ยงตรงอีกรูปแบบหนึ่ง

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีความเที่ยงตรงเชิงเหมือน สูงกว่า 0.50
2. แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของครูระดับประถมศึกษา มีความเที่ยงตรงเชิงเหมือนสูงกว่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก
3. แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของครูระดับประถมศึกษา มีความเที่ยงตรงเชิงเหมือนสูงกว่า 0.50
4. แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของครูระดับประถมศึกษา มีความเที่ยงตรงเชิงเหมือนสูงกว่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก
5. ความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนที่คำนวณจากนักเรียนมีค่าแตกต่างจากความเที่ยงตรงเชิงเหมือนที่คำนวณจากครู
6. ความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนที่คำนวณจากนักเรียนมีค่าแตกต่างจากความเที่ยงตรงเชิงจำแนกที่คำนวณจากครู

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติในจังหวัดนครปฐม มีจำนวน 10,475 คน จำนวนห้องเรียน 401 ห้องเรียน จากโรงเรียน 256 โรง และครูทั้งหมดจากโรงเรียนเดียวกับประชากรที่เป็นนักเรียนซึ่งมีครูทั้งหมดจำนวน 4,093 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 กลุ่มย่อยคือ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายและหญิงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 และครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดนครปฐม โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ซึ่งมีขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนได้จำนวน 29 ห้องเรียน และได้จำนวนนักเรียน 769 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างครู จะมีครูเป็นหน่วยการสุ่มได้จำนวนครู 390 คน ที่มีความเชื่อมั่นได้ 95 เปอร์เซ็นต์ (ลิวน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 : 260 ; อ้างอิงมาจาก Yamane, 1967 : 886-887) โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

1. แบ่งโรงเรียนออกเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งจากการสำรวจมีโรงเรียนขนาดใหญ่ 85 โรง จำนวนห้องเรียน 212 ห้อง จำนวนนักเรียน 6,524 คน และจำนวนครู 2,300 คน โรงเรียนขนาดกลางมี 117 โรง จำนวนห้องเรียน 135 ห้อง จำนวนนักเรียน 3,109 คน และจำนวนครู 1,369 คน โรงเรียนขนาดเล็กมี 54 โรง จำนวนห้องเรียน 54 ห้อง จำนวนนักเรียน 842 คน และจำนวนครู 424 คน

2. สุ่มนักเรียนเป็นห้องเรียนในแต่ละขนาดโรงเรียน และสุ่มครูในแต่ละขนาดโรงเรียน ดังในตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 รายชื่อโรงเรียนจำนวนนักเรียนและครูในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ขนาดโรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน (ห้องเรียน)	จำนวนครู
ใหญ่	วัดสระสี่มุม	44 (2)	26
	กำแพงแสน	72 (2)	43
	บ้านหนองงูเหลือม	27 (1)	35
	วัดกัทหลวง	55 (2)	31
	วัดเกาะวังไทร	43 (1)	45
	วัดธรรมศาลา	107 (3)	36
กลาง	วัดสระพัง	24 (1)	10
	วัดบ่อตะกั่ว	44 (2)	18
	วัดน้อย	31 (1)	15
	วัดป่าทองสุกธาราม	43 (2)	15
	บ้านดักสำโรง	21 (1)	10
	วัดบ่อน้ำจืด	44 (2)	16
	บ้านดอนทอง	33 (1)	15
	บ้านสามัคคี	23 (1)	10
	วัดกำแพงแสน	37 (1)	15
	บ้านไผ่ไหม	24 (1)	10
เล็ก	บ้านหนองพงเล็ก	14 (1)	7
	บ้านหนองหิน	13 (1)	9
	บ้านคลองตัน	24 (1)	8
	วัดหนองจิก	23 (1)	8
	บ้านห้วยขวาง	23 (1)	8
	รวม	769 (29)	390

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

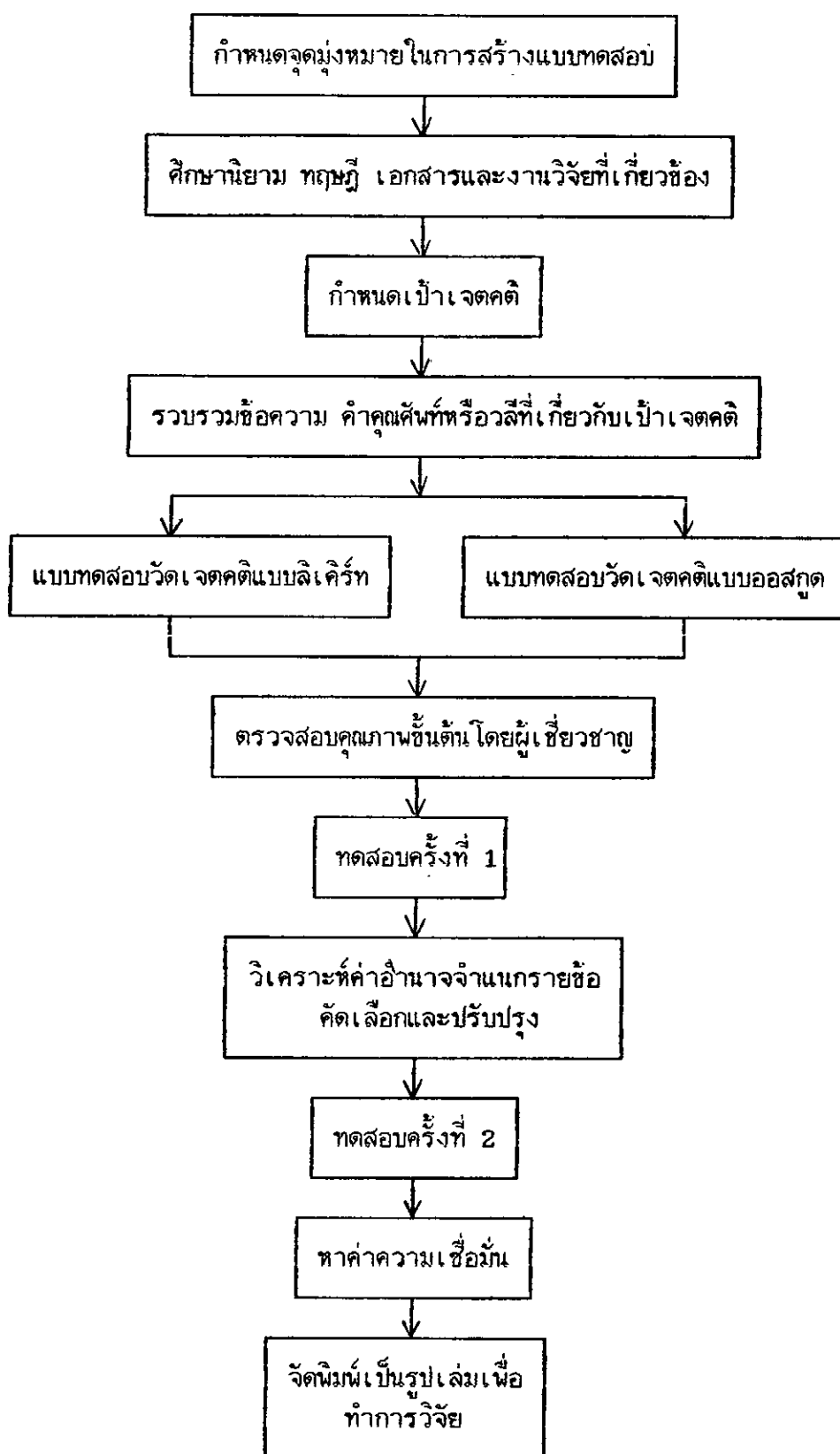
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนในด้านต่าง ๆ 4 ด้านคือเจตคติที่มีต่ออาคารสถานที่ เจตคติที่มีต่อครูในโรงเรียน เจตคติที่มีต่อนักเรียนในโรงเรียน และเจตคติที่มีต่อการบริหารในโรงเรียน โดยจัดตัวแบบทดสอบเป็นแบบลิเคิร์ต และแบบออสกูด ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนทั้ง 4 ด้านแบบลิเคิร์ต

ฉบับที่ 2 แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนทั้ง 4 ด้านแบบออสกูด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการสร้างเครื่องมือสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 ลำดับขั้นการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

จากภาพประกอบ 1 เป็นการแสดงลำดับขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบ

เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียนและครูระดับประถมศึกษาจำนวน 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 แบบทดสอบวัดเจตคติแบบลิเคิร์ต ฉบับที่ 2 แบบทดสอบวัดเจตคติแบบออสกูด โดยที่แบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับสร้างจากนิยามเดียวกัน แล้วนำไปใช้ในการวิจัย

2. ศึกษา นิยาม ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

3. กำหนดเป้าเจตคติ (Attitude Object) ผู้วิจัยใช้เป้าเจตคติคือโรงเรียนของนักเรียนและครูระดับประถมศึกษา จำแนกเป็น 4 ลักษณะหรือ 4 ด้าน ดังนี้

3.1 อาคารสถานที่

3.2 ครูในโรงเรียน

3.3 นักเรียนในโรงเรียน

3.4 การบริหารในโรงเรียน

4. การรวบรวมข้อความ คำคุณศัพท์หรือวลี ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อความ คำคุณศัพท์หรือวลีที่แสดงท่าที ความรู้สึกนึกคิดและความคิดเห็นที่นักเรียนหรือครูที่มีต่อโรงเรียนในด้านอาคารสถานที่ ครูในโรงเรียน นักเรียนในโรงเรียน และการบริหารในโรงเรียน ทั้งทางด้านความรู้สึกเป็นบวกและเป็นลบ ซึ่งข้อความ คำคุณศัพท์ หรือวลีเหล่านี้ ได้มาจากการศึกษา งานวิจัย จากการบอกกล่าวของคนทั่วไป ของเพื่อนร่วมงาน หนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร ฯลฯ เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนทั้ง 2 ฉบับ

5. สร้างแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนทั้งแบบข้อความซึ่งเป็นวิธีของลิเคิร์ต และคำคุณศัพท์หรือวลีซึ่งเป็นวิธีของออสกูดประเภทละ 1 ฉบับ รวมเป็น 2 ฉบับ ฉบับละ 141 ข้อ โดยจำแนกออกเป็น ด้านต่าง ๆ ดังมีรายละเอียดดังนี้

5.1 เกี่ยวกับอาคารสถานที่ 37 ข้อ

5.2 เกี่ยวกับครูในโรงเรียน 36 ข้อ

5.3 เกี่ยวกับนักเรียนในโรงเรียน 37 ข้อ

5.4 เกี่ยวกับการบริหารในโรงเรียน 31 ข้อ

6. นำแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนที่สร้างขึ้นทั้ง 2 ฉบับ ให้ผู้เชี่ยวชาญ
 ดังรายนามต่อไปนี้ อาจารย์พินิจ สิงห์โต อาจารย์ชนินฐา สาลีผล อาจารย์วิชัย
 สินวัฒนาพานิช อาจารย์วาสนา คูทเวโรจนปกรณ์ และคุณเจนวิทย์ ครอบงม ตรวจสอบ
 ความเที่ยงตรงตามนิยาม เพื่อคัดเลือกและปรับปรุงข้อความให้สอดคล้องกับนิยามที่กำหนดไว้
 ผลปรากฏว่าแบบทดสอบแต่ละฉบับมีค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80 - 1.00 นั้น
 คือแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับใช้ได้ทุกข้อ มีจำนวนฉบับละ 141 ข้อ (รายละเอียดดังตาราง ก-1
 ในภาคผนวก ก)

7. นำแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนทั้ง 2 ฉบับ ไปทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อเป็น
 การทดลองเครื่องมือ (Try out) กับนักเรียนจำนวน 257 คน และครูจำนวน 189 คน จาก
 โรงเรียนที่ไม่ได้ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 8 โรงเรียน (รายละเอียดดังตาราง
 ก-1 ในภาคผนวก ค)

8. นำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยยึดหลักดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบทดสอบวัดเจตคติแบบลิเคิร์ต

ข้อความทางบวก

การให้คะแนน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

ข้อความทางลบ

การให้คะแนน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน

ฉบับที่ 2 แบบทดสอบวัดเจตคติแบบออสกูด

การกำหนดคะแนนมีค่าเรียงลำดับตั้งแต่ค่าคุณศัพท์ที่น่าพึงพอใจไปจนถึงค่าคุณศัพท์ที่ไม่น่าพึงพอใจ โดยคะแนนกึ่งกลางของสเกลมีคะแนนเป็น 0

ช่วงของค่าคุณศัพท์ที่น่าพึงพอใจมีคะแนนเป็นบวก 1, 2, 3

ช่วงของค่าคุณศัพท์ที่ไม่น่าพึงพอใจมีคะแนนเป็นลบ -1, -2, -3

9. นำผลการทดสอบที่ได้จากข้อ 8 มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำทั้งนักเรียนและครู ฉบับลิเคิร์ทกลุ่มนักเรียนมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง -2.46 ถึง 7.38 กลุ่มครูมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง -3.70 ถึง 8.39 ฉบับออสกูดกลุ่มนักเรียนมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง -2.92 ถึง 10.90 กลุ่มครูมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง -4.00 ถึง 10.20 แล้วคัดเลือกข้อสอบฉบับลิเคิร์ทและฉบับออสกูดที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปสอดคล้องกันทั้งกลุ่มนักเรียนและกลุ่มครู การตัดข้อสอบออกให้เหลือด้านละ 25 ข้อ นั้น ยึดค่าอำนาจจำแนกรายข้อของกลุ่มครูเป็นหลัก ผลปรากฏว่าได้ฉบับละ 100 ข้อ (รายละเอียดดังตาราง ก-2, ก-4 และ ก-5 ในภาคผนวก ก)

10. นำแบบทดสอบที่ได้จากการคัดเลือกที่อยู่ในเกณฑ์ไปทดสอบครั้งที่ 2 กับนักเรียนจำนวน 250 คน และครูจำนวน 103 คน จากโรงเรียนที่ไม่ได้ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 4 โรงเรียน (รายละเอียดดังตาราง ค-2 ในภาคผนวก ค)

11. นำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนนทั้ง 2 ฉบับ แล้วคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นจากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาได้ผลดังนี้

11.1 แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับลิเคิร์ทมีค่าความเชื่อมั่นเป็นรายด้านและรวมทั้งฉบับดังนี้

- ด้านอาคารสถานที่ที่วิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7247 และกลุ่มตัวอย่างครูมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .5402
- ด้านครูในโรงเรียนที่วิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7228 และกลุ่มตัวอย่างครูมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6098
- ด้านนักเรียนในโรงเรียนที่วิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7253 และกลุ่มตัวอย่างครูมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6081

- ด้านการบริหารในโรงเรียนที่วิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7242 และกลุ่มตัวอย่างครูมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .5795

- รวมทั้งฉบับที่วิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8796 และกลุ่มตัวอย่างครูมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8674

11.2 แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับออกสภุมิตีค่าความเชื่อมั่นเป็นรายด้านและรวมทั้งฉบับดังนี้

- ด้านอาคารสถานที่ที่วิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7262 และกลุ่มตัวอย่างครูมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6334

- ด้านครูในโรงเรียนที่วิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7490 และกลุ่มตัวอย่างครูมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6028

- ด้านนักเรียนในโรงเรียนที่วิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7360 และกลุ่มตัวอย่างครูมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6175

- ด้านการบริหารในโรงเรียนที่วิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7443 และกลุ่มตัวอย่างครูมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7912

- รวมทั้งฉบับที่วิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8818 และกลุ่มตัวอย่างครูมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8716

12. จัดนิพนธ์เป็นรูปเล่มเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัยต่อไป

ลักษณะของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียน แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนมีลักษณะดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบทดสอบ ได้แก่ นักเรียน ครู

ส่วนที่ 2 เป็นข้อความเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อโรงเรียนในด้านต่าง ๆ โดยแบ่งเป็น

4 ด้าน คือ

1. เกี่ยวกับอาคารสถานที่
2. เกี่ยวกับครูในโรงเรียน
3. เกี่ยวกับนักเรียนในโรงเรียน
4. เกี่ยวกับการบริหารในโรงเรียน

แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนจะมีทั้งฉบับที่เป็นมาตราวัดแบบลิเคิร์ต และแบบออสกูดดังนี้

แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนแบบลิเคิร์ต มีรายละเอียดดังตัวอย่างดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับอาคารสถานที่

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0) บริเวณโรงเรียนสะอาด					
00) บรรยากาศในโรงเรียน น่าเบื่อหน่าย					
000) อาคารเรียน ไม่น่าเรียน					

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับครูในโรงเรียน

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0) ครูเมตตาครูต่อนักเรียน					
00) ครูส่วนใหญ่สอนไม่ดี					
000) ครูให้ความยกย่องชมเชย นักเรียน					

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับนักเรียนในโรงเรียน

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0) นักเรียนฝ่าฝืนระเบียบของ โรงเรียน					
00) นักเรียนส่วนใหญ่อบรมสั่ง สอนง่าย					
000) นักเรียนช่วยเหลือเกื้อกูล กันดี					

ตอนที่ 4 เกี่ยวกับการบริหารในโรงเรียน

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0) กฎระเบียบโรงเรียนเคร่งครัด					
00) ไม่มีการผ่อนผันนักเรียนที่ทำผิด					
000) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมมาก					

แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนแบบออสกูด มีรายละเอียดดังตัวอย่างดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับอาคารสถานที่

0)	โอ้โถ่ง	3 2 1 0 1 2 3	คับแคบ
00)	น่าอยู่	3 2 1 0 1 2 3	ไม่น่าอยู่
000)	รกรุงรัง	3 2 1 0 1 2 3	เป็นระเบียบ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับครูในโรงเรียน

0)	ใจดี	3 2 1 0 1 2 3	ใจร้าย
00)	เจ้าระเบียบ	3 2 1 0 1 2 3	ปล่อยปละละเลย
000)	ขยัน	3 2 1 0 1 2 3	ขี้เกียจ

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับนักเรียนในโรงเรียน

0)	เกเร	3 2 1 0 1 2 3	เรียบร้อย
00)	ก้านแก้ง	3 2 1 0 1 2 3	ช่วยเหลือ
000)	สนใจเรียน	3 2 1 0 1 2 3	ไม่สนใจเรียน

ตอนที่ 4 เกี่ยวกับการบริหารในโรงเรียน

0)	เข้มงวด	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr></table>	3	2	1	0	1	2	3	หย่อนยาน
3	2	1	0	1	2	3				
00)	ประชาธิปไตย	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr></table>	3	2	1	0	1	2	3	อิตตาธิปไตย
3	2	1	0	1	2	3				
000)	เน้นกิจกรรม	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr></table>	3	2	1	0	1	2	3	ไม่เน้นกิจกรรม
3	2	1	0	1	2	3				

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อโรงเรียนเพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน เพื่อกำหนด วัน เวลา ที่ทำการสอบ โดยทำการสอบระหว่างเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2537
2. จัดเตรียมแบบทดสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และครูที่จะสอบในแต่ละครั้ง
3. วางแผนดำเนินการสอบโดยผู้วิจัยดำเนินการสอบด้วยตนเอง
4. อธิบายให้นักเรียนและครูในกลุ่มตัวอย่างเข้าใจวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับจากการทำแบบทดสอบ
5. ในแต่ละห้องเรียนได้ทดสอบด้วยแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนลงมือทำเลย ส่วนครูแจกแบบทดสอบให้ทำและเก็บแบบทดสอบคืนในวันรุ่งขึ้น วัน สัปดาห์ ไปทดสอบอีกครั้งหนึ่งกับกลุ่มตัวอย่างเดิมเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบซ้ำ (Test-retest) ซึ่งจะนำมาหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีด้านความเที่ยงตรงเชิงเหมือน
6. นำผลที่ได้จากการสอบมาวิเคราะห์หาค่าสถิติและทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติ ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

2. วิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้ t - test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 185 ; อ้างอิงมาจาก Edwards. 1957 : 152-154)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำ

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละด้าน โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) (Mehrens and Lehmann. 1978 : 99 ; citing Cronbach. 1951)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในแต่ละด้าน
	n	แทน	จำนวนข้อสอบแต่ละด้าน
	S_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนข้อหนึ่ง ๆ
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบทดสอบในแต่ละด้าน

4. ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ ทาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยแยกเป็นความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) และ ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discrimination Validity) (Allen and Yen. 1979 : 109) โดยใช้สูตรการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) (ลิ้ม สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 70)

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{\{N\sum X^2 - (\sum X)^2\} \{N\sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

N แทน จำนวนนักเรียน

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X

$\sum Y$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน Y

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน Y แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum XY$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนน X กับ Y ทุกคู่

5. ทดสอบนัยสำคัญของความเที่ยงตรงเชิงเหมือนแต่ละค่าและเชิงจำแนกแต่ละค่า โดยใช้สูตรทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Edward. 1960 : 166-167)

$$t = \frac{r\sqrt{N-2}}{\sqrt{1-r^2}}, df = N-2$$

เมื่อ t แทนค่าของการแจกแจงใน t - distribution

r แทนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

N แทนจำนวนเคสในกลุ่มตัวอย่าง

6. ทดสอบความแตกต่างของค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนและเชิงจำแนกและระหว่างนักเรียนกับครู โดยใช้สูตรทดสอบความแตกต่างของคะแนนมาตรฐาน (Ferguson. 1981 : 196)

$$Z = \frac{Z_1 - Z_2}{\sqrt{\frac{1}{N_1 - 3} + \frac{1}{N_2 - 3}}}$$

เมื่อ Z_1, Z_2 แทน คะแนนมาตรฐานของแบบทดสอบฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 ซึ่งแปลงจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีของ Fisher's Z Transformation

N_1 แทน จำนวนนักเรียน

N_2 แทน จำนวนครู

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจตรงกันในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

K	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
C.V.	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจาย
t_r	แทน	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
r_{tt}	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
X_g	แทน	แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนแบบข้อความซึ่ง เป็นวิธีของลิเคิร์ทกลุ่มนักเรียน
X_T	แทน	แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนแบบข้อความซึ่ง เป็นวิธีของลิเคิร์ทกลุ่มครู
X_{S1}	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนแบบลิเคิร์ทด้านอาคารสถานที่ของนักเรียน
X_{S2}	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนแบบลิเคิร์ทด้านครูในโรงเรียนของนักเรียน
X_{S3}	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนแบบลิเคิร์ทด้านนักเรียนในโรงเรียนของนักเรียน
X_{S4}	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนแบบลิเคิร์ทด้านการบริหารในโรงเรียนของนักเรียน
X_{T1}	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนแบบลิเคิร์ทด้านอาคารสถานที่ของครู
X_{T2}	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนแบบลิเคิร์ทด้านครูในโรงเรียนของครู
X_{T3}	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนแบบลิเคิร์ทด้านนักเรียนในโรงเรียนของครู

X_{T4}	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับลิเคิร์ตด้านการบริหารในโรงเรียนของครู
Y_u	แทน	แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนแบบคำคุณศัพท์ ซึ่งเป็นวิธีของออกสกุต์กลุ่มนักเรียน
Y_T	แทน	แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนแบบคำคุณศัพท์ ซึ่งเป็นวิธีของออกสกุต์กลุ่มครู
Y_{S1}	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับออกสกุต์ด้านอาคารสถานที่ของนักเรียน
Y_{S2}	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับออกสกุต์ด้านครูในโรงเรียนของนักเรียน
Y_{S3}	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับออกสกุต์ด้านนักเรียนในโรงเรียนของนักเรียน
Y_{S4}	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับออกสกุต์ด้านการบริหารในโรงเรียนของนักเรียน
Y_{T1}	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับออกสกุต์ด้านอาคารสถานที่ของครู
Y_{T2}	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับออกสกุต์ด้านครูในโรงเรียนของครู
Y_{T3}	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับออกสกุต์ด้านนักเรียนในโรงเรียนของครู
Y_{T4}	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับออกสกุต์ด้านการบริหารในโรงเรียนของครู
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
Z	แทน	ค่านัยสำคัญของการแจกแจง

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ
2. ค่าความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาในด้านความเที่ยงตรงเชิงเหมือนกับความเที่ยงตรงเชิงจำแนก
3. ค่าความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของครูระดับประถมศึกษาในด้านความเที่ยงตรงเชิงเหมือนกับความเที่ยงตรงเชิงจำแนก
4. การเปรียบเทียบความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีในด้านความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของเจตคติที่มีต่อโรงเรียนระหว่างค่าที่คำนวณจากครูกับค่าที่คำนวณจากนักเรียน
5. การเปรียบเทียบความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีในด้านความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของเจตคติที่มีต่อโรงเรียนระหว่างค่าที่คำนวณจากครูกับค่าที่คำนวณจากนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนทั้ง 2 ฉบับ คือ ฉบับลิเคิ์ท์กับออกสกุต์ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม คือกลุ่มนักเรียน และกลุ่มครู แล้วนำคะแนนของแบบทดสอบแต่ละฉบับมาคำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ดังปรากฏในตาราง 4 และตาราง 5

ตาราง 4 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียน ฉบับลิเคิร์ต และฉบับ
 ออสกูดที่สอบกับกลุ่มนักเรียน

แบบทดสอบ	K	$\bar{X}$	S	C.V.
X_{s1}	25	3.6309	0.6684	18.4087
X_{s2}	25	3.5603	0.5828	16.3694
X_{s3}	25	3.6161	0.5685	15.7214
X_{s4}	25	3.6139	0.6011	16.6330
X_s	100	3.6053	0.4114	11.4110
Y_{s1}	25	5.0100	1.2739	25.4271
Y_{s2}	25	4.9134	1.2634	25.7134
Y_{s3}	25	5.2573	1.0715	20.3812
Y_{s4}	25	5.2576	1.0931	20.7909
Y_s	100	5.1096	0.9140	17.8879

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนที่สอบกับกลุ่มนักเรียนฉบับลิเคิร์ตทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ยรายข้อเท่ากับ 3.6053 หมายความว่า เป็นแบบทดสอบที่มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าคะแนนมาตรฐานระดับกลาง คือมีค่าเฉลี่ยรายข้อมากกว่า 3.00 และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยรายข้อตั้งแต่ 3.5603 ถึง 3.6309 ทุกด้าน โดยด้านอาคารสถานที่มีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงสุด และรองลงมาคือ ด้านนักเรียนในโรงเรียน ด้านการบริหารในโรงเรียน และด้านครูในโรงเรียนตามลำดับ ส่วนแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับออสกูดทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ยรายข้อเท่ากับ 5.1096 หมายความว่า เป็นแบบทดสอบที่มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าคะแนนมาตรฐานระดับกลาง คือมากกว่า 4.00 และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยรายข้อตั้งแต่ 4.9134 ถึง 5.2576 ทุกด้าน

โดยด้านการบริหารในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงสุด รองลงมาคือ ด้านนักเรียนในโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านครูในโรงเรียนตามลำดับ

ส่วนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียน ฉบับลิเคิร์ตทั้งฉบับมีค่า 0.4114 และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ 0.5685 ถึง 0.6684 ส่วนแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับออกสกุต์ทั้งฉบับมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.9140 และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ 1.0715 ถึง 1.2739 เมื่อเปรียบเทียบการกระจายคะแนนของแต่ละฉบับพบว่าค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับลิเคิร์ตทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 11.4110 และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายตั้งแต่ 15.7214 ถึง 18.4087 ซึ่งแสดงว่าแบบทดสอบด้านอาคารสถานที่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารในโรงเรียน ด้านครูในโรงเรียน และด้านนักเรียนในโรงเรียนตามลำดับ ในทำนองเดียวกันแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับออกสกุต์ทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายเท่ากับ 17.8879 และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายตั้งแต่ 20.3812 ถึง 25.7134 โดยมีแบบทดสอบด้านครูในโรงเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายสูงสุด รองลงมาคือด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหารในโรงเรียน และด้านนักเรียนในโรงเรียนตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียน ฉบับลิเคิร์ต และฉบับ
 ออสมุทที่สอบกับกลุ่มครู

แบบทดสอบ	K	$\bar{X}$	S	C.V.
X_{T1}	25	4.5423	0.6343	13.9643
X_{T2}	25	3.8923	0.3918	10.0660
X_{T3}	25	3.8329	0.3509	9.1549
X_{T4}	25	3.8532	0.5111	13.2643
X_T	100	4.0302	0.2472	6.1337
Y_{T1}	25	5.0776	1.2155	23.9385
Y_{T2}	25	5.0463	1.2410	24.5923
Y_{T3}	25	5.2972	1.0533	19.8841
Y_{T4}	25	5.2784	1.0666	20.2069
Y_T	100	5.1749	0.5146	9.9442

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนที่สอบกับกลุ่มครู ฉบับลิเคิร์ตทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ยรายข้อเท่ากับ 4.0302 หมายความว่า เป็นแบบทดสอบที่มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าคะแนนมาตรฐานระดับกลาง คือมีค่าเฉลี่ยรายข้อมากกว่า 3.00 และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยรายข้อตั้งแต่ 3.8329 ถึง 4.5423 ทุกด้าน โดยด้านอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงสุด และรองลงมาคือ ด้านครูในโรงเรียน ด้านการบริหารในโรงเรียน และด้านนักเรียนในโรงเรียนตามลำดับ ส่วนแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับออสมุททั้งฉบับมีค่าเฉลี่ยรายข้อเท่ากับ 5.1749 หมายความว่า เป็นแบบทดสอบที่มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าคะแนนมาตรฐานระดับกลางคือมากกว่า 4.00 และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยรายข้อตั้งแต่ 5.0463 ถึง 5.2972 ทุกด้าน โดยด้าน

นักเรียนในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยรายชื่อสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารในโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านครูในโรงเรียนตามลำดับ

ส่วนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับลิเคิร์ตทั้งฉบับมีค่า 0.2472 และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ 0.3509 ถึง 0.6343 ส่วนแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับออกสกุต์ทั้งฉบับมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.5146 และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ 1.0533 ถึง 1.2410 เมื่อเปรียบเทียบการกระจายคะแนนของแต่ละฉบับพบว่าค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับลิเคิร์ตทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 6.1337 และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายตั้งแต่ 9.1549 ถึง 13.9643 ซึ่งแสดงว่าแบบทดสอบด้านอาคารสถานที่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารในโรงเรียน ด้านครูในโรงเรียน และด้านนักเรียนในโรงเรียนตามลำดับ ในทำนองเดียวกันแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับออกสกุต์ทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายเท่ากับ 9.9442 และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายตั้งแต่ 19.8841 ถึง 24.5923 โดยมีแบบทดสอบด้านครูในโรงเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายสูงสุด รองลงมาคือด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหารในโรงเรียน และด้านนักเรียนในโรงเรียนตามลำดับ

2. ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีและทดสอบนัยสำคัญของความเที่ยงตรงเชิงเหมือนแต่ละค่า และเชิงจำแนกแต่ละค่าของกลุ่มนักเรียนและกลุ่มครู ดังผลปรากฏในตาราง 6 และตาราง 7

ตาราง 6 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับลิเคิร์ทและฉบับออสกูดที่สอบกับกลุ่มนักเรียน

	X_{S1}	X_{S2}	X_{S3}	X_{S4}	Y_{S1}	Y_{S2}	Y_{S3}	Y_{S4}
X_{S1}	<u>.8038</u> **	.2939**	.1945**	.3421**	<u>.8084</u> **	.4497**	.2700**	.4007**
X_{S2}		<u>.8144</u> **	.0306	.4266**	.4543**	<u>.7823</u> **	.0867*	.3887**
X_{S3}			<u>.9258</u> **	.1509**	.3399**	.2148**	<u>.8207</u> **	.2075**
X_{S4}				<u>.8101</u> **	.2074**	.4477**	.1621**	<u>.9156</u> **
Y_{S1}					<u>.8070</u> **	.2972**	.4278**	.1813**
Y_{S2}						<u>.9378</u> **	.2871**	.2100**
Y_{S3}							<u>.8996</u> **	.1948**
Y_{S4}								<u>.8522</u> **

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตัวเลขที่ขีดเส้นใต้ เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน

ตัวเลขที่ไม่ขีดเส้นใต้ เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 6 พบว่า ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธี (Multitrait-Multimethod) ของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนที่สอบกับกลุ่มนักเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) ซึ่งเป็นการวัดในลักษณะเดียวกันด้วยแบบทดสอบชนิดเดียวกันหรือต่างชนิดกัน จะมีค่าสหสัมพันธ์กันสูง คือมีค่าอยู่ระหว่าง .7823 ถึง .9378 (ตัวเลขที่ขีดเส้นใต้) ซึ่งมีค่าสูงกว่า 0.50 ตามต้องการ โดยที่แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อครูในโรงเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงเหมือนสูงสุด และแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อครูในโรงเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงเหมือนต่ำสุดด้วย ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discrimination Validity)

ซึ่งเป็นการวัดในลักษณะต่างกันด้วยแบบทดสอบชนิดเดียวกันหรือต่างชนิดกัน จะมีค่าสหสัมพันธ์กันต่ำคือมีค่าอยู่ระหว่าง .0306 ถึง .4543 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนตามต้องการ โดยแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อครูในโรงเรียนกับเจตคติที่มีต่อนักเรียนในโรงเรียนมีค่าสหสัมพันธ์ของค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนกต่ำสุด

ตาราง 7 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนแบบลิเคิร์ตและแบบออสกูดที่สอบกับกลุ่มครู

	X_{T1}	X_{T2}	X_{T3}	X_{T4}	Y_{T1}	Y_{T2}	Y_{T3}	Y_{T4}
X_{T1}	<u>.8233</u> **	-.3325**	.1649**	.4137**	<u>.7091</u> **	.4783**	.2337**	.2075**
X_{T2}		<u>.9151</u> **	.0249	.4297**	-.2139**	<u>.8035</u> **	-.0722*	.4007**
X_{T3}			<u>.8606</u> **	.1097*	.2908**	.1813**	<u>.8303</u> **	.2100**
X_{T4}				<u>.9034</u> **	.2145**	-.0088	.1245*	<u>.7588</u> **
Y_{T1}					<u>.8684</u> **	.3887**	.3719**	.4667**
Y_{T2}						<u>.8465</u> **	.2526**	.3719**
Y_{T3}							<u>.8554</u> **	.2074**
Y_{T4}								<u>.8789</u> **

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตัวเลขที่ขีดเส้นใต้ เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน

ตัวเลขที่ไม่ขีดเส้นใต้ เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 7 พบว่า ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธี (Multitrait-Multimethod) ของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนที่สอบกับกลุ่มครูมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) ซึ่งเป็นการวัดในลักษณะเดียวกันด้วยแบบทดสอบชนิดเดียวกัน

หรือต่างชนิดกัน จะมีค่าสหสัมพันธ์กันสูงคือมีค่าอยู่ระหว่าง .7091 ถึง .9151 (ตัวเลขที่ขีดเส้นใต้) ซึ่งมีค่าสูงกว่า 0.50 ตามต้องการ โดยแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อครูในโรงเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงเหมือนสูงสุด และแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่ออาคารสถานที่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงเหมือนต่ำสุด ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discrimination Validity) ซึ่งเป็นการวัดในลักษณะต่างกันด้วยแบบทดสอบชนิดเดียวกันหรือต่างชนิดกัน จะมีค่าสหสัมพันธ์กันต่ำคือมีค่าอยู่ระหว่าง -.3325 ถึง .4783 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนตามต้องการ โดยแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่ออาคารสถานที่กับเจตคติที่มีต่อครูในโรงเรียนมีค่าสหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงจำแนกต่ำสุด

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนและเชิงจำแนก ระหว่างนักเรียนกับครู

เพื่อให้ทราบว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนและเชิงจำแนก ที่คำนวณได้จากการสอบกลุ่มนักเรียนและกลุ่มครูแตกต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยจึงนำค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงเหมือนแต่ละค่า และเชิงจำแนกแต่ละค่าของผลการคำนวณจากกลุ่มนักเรียนและกลุ่มครูที่ได้แปลงเป็นคะแนนมาตรฐาน Z ตามวิธีการของฟิชเชอร์ (Fisher's z Transformation) แล้วนำมาทดสอบนัยสำคัญด้วยสถิติ ดังปรากฏในตาราง 8 และ ตาราง 9 ดังนี้

ตาราง 8 การทดสอบความแตกต่างของค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) ของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนระหว่างค่าที่คำนวณได้จากการสอบจากกลุ่มนักเรียน และการสอบจากกลุ่มครู

เจตคติที่มีต่อ โรงเรียน ด้านต่าง ๆ	กลุ่มนักเรียน			กลุ่มครู			Z
	r	$\bar{r}$	$\bar{Z}$	r	$\bar{r}$	$\bar{Z}$	
อาคารสถานที่	.8038-.8084	.8100	1.1177	.7091-.8684	.8500	1.2570	-2.2338*
ครูในโรงเรียน	.7823-.9378	.8600	1.3003	.8035-.9151	.8700	1.3147	-0.1828
นักเรียนใน- โรงเรียน	.8207-.9258	.8900	1.4290	.8303-.8606	.8500	1.2580	2.7421**
การบริหารใน- โรงเรียน	.8101-.9156	.8700	1.3240	.7588-.9034	.8600	1.2813	0.6847

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า ค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) ของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนที่คำนวณได้จากกลุ่มนักเรียนและกลุ่มครู ด้านนักเรียนในโรงเรียนมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านอาคารสถานที่ที่มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านครูในโรงเรียน และด้านการบริหารในโรงเรียนมีค่าแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 การทดสอบความแตกต่างของค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discrimination Validity) ของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนระหว่างค่าที่คำนวณได้จากการสอบจากกลุ่มนักเรียนและการสอบจากกลุ่มครู

เจตคติที่มีต่อ โรงเรียน ด้านต่าง ๆ	กลุ่มนักเรียน			กลุ่มครู			Z
	r	$\bar{r}$	$\bar{Z}$	r	$\bar{r}$	$\bar{Z}$	
อาคารสถานที่	.1813-.4497	.3200	0.3324	-.3325-.4783	.3500	0.3592	-0.4298
ครูในโรงเรียน	.0306-.4543	.2800	0.2843	-.2139-.4297	.2600	0.2633	0.3368
นักเรียนใน โรงเรียน	.1509-.3399	.2200	0.2292	.1097-.2908	.2000	0.2033	0.4105
การบริหารใน โรงเรียน	.1621-.4477	.2800	0.2867	-.0088-.2145	.1200	0.1217	2.6459**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discrimination Validity) ของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนที่คำนวณได้จากกลุ่มนักเรียนและกลุ่มครูด้านการบริหารในโรงเรียนมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอาคารสถานที่ ด้านครูในโรงเรียน และด้านนักเรียนในโรงเรียน มีค่าแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาในด้านความเที่ยงตรง เชิง เหมือนกับความเที่ยงตรงเชิงจำแนก
2. เพื่อศึกษาความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของครูระดับประถมศึกษาในด้านความเที่ยงตรง เชิง เหมือนกับความเที่ยงตรงเชิงจำแนก
3. เพื่อเปรียบเทียบความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีในด้านความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของเจตคติที่มีต่อโรงเรียนระหว่างค่าที่คำนวณจากครูกับค่าที่คำนวณจากนักเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีในด้านความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของเจตคติที่มีต่อโรงเรียนระหว่างค่าที่คำนวณจากครูกับค่าที่คำนวณจากนักเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 กลุ่มย่อยดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างนักเรียน หมายถึงนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดนครปฐม ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) ได้จำนวน 21 โรงเรียนและจำนวน 29 ห้องเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างครู หมายถึงครูประจำชั้น ครูประจำวิชา และครูพิเศษ ซึ่งทำหน้าที่ให้การอบรมสั่งสอนนักเรียนที่อยู่ภายในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตจังหวัดนครปฐม ซึ่งได้จากครูที่สุ่มจากโรงเรียนที่สุ่มนักเรียนมาศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามนิยามเดียวกัน 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบแบบลิเคิร์ตและ

แบบทดสอบแบบออสกูด ซึ่งแต่ละฉบับแยกเป็น 4 ด้าน และแต่ละด้านมีจำนวน 25 ข้อ รวมแต่ละฉบับมี 100 ข้อ ดังรายละเอียดของแต่ละด้านของแบบทดสอบทั้งแบบลิเคิร์ต และแบบออสกูด ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่
2. ด้านครูในโรงเรียน
3. ด้านนักเรียนในโรงเรียน
4. ด้านการบริหารในโรงเรียน

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยดำเนินงานเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อโรงเรียนเพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน เพื่อกำหนดวัน เวลา ที่ทำการสอบ
2. จัดเตรียมแบบทดสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและครูที่จะสอบในแต่ละครั้ง
3. วางแผนดำเนินการสอบ โดยผู้วิจัยดำเนินการสอบด้วยตนเอง
4. อธิบายให้นักเรียนและครูในกลุ่มตัวอย่าง เข้าใจวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับจากการทำแบบทดสอบ
5. ในแต่ละห้องเรียนจะทดสอบด้วยแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนลงมือทำเลย ส่วนครูแจกแบบทดสอบให้ทำและเก็บแบบทดสอบคืนในวันรุ่งขึ้น วัน 3 สัปดาห์ ไปทดสอบอีกครั้งหนึ่งกับกลุ่มตัวอย่างเดิมเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบซ้ำ (Test-retest) ซึ่งจะนำมาหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีด้านความเที่ยงตรงเชิงเหมือน
6. นำผลการสอบมาวิเคราะห์ข้อมูล
 - 6.1 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ
 - 6.2 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีและทดสอบนัยสำคัญของความเที่ยงตรงเชิงเหมือนแต่ละค่า และเชิงจำแนกแต่ละค่าของกลุ่มนักเรียนและกลุ่มครู
 - 6.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนและเชิงจำแนกระหว่างนักเรียนกับครู

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ
2. ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีและทดสอบภัยสำคัญของความเที่ยงตรงเชิงเหมือนแต่ละค่า และเชิงจำแนกแต่ละค่าของกลุ่มนักเรียนและกลุ่มครู
3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนและเชิงจำแนกระหว่างนักเรียนกับครู

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ

แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนทั้งฉบับลิเคิร์ตและฉบับออสกูด ที่นำไปทดสอบกับกลุ่มนักเรียนและกลุ่มครู พบว่าเมื่อวิเคราะห์จากกลุ่มนักเรียนฉบับลิเคิร์ตทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ยรายข้อเท่ากับ 3.6053 และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยรายข้อตั้งแต่ 3.5603 ถึง 3.6309 โดยด้านอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงสุด และรองลงมาก็คือด้านนักเรียนในโรงเรียน ด้านการบริหารในโรงเรียน และด้านครูในโรงเรียนตามลำดับ ส่วนวิเคราะห์จากกลุ่มครูทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ยรายข้อเท่ากับ 4.0302 แต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยรายข้อตั้งแต่ 3.8329 ถึง 4.5423 โดยที่ด้านอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงสุด และรองลงมาก็คือด้านครูในโรงเรียน ด้านการบริหารในโรงเรียน และด้านนักเรียนในโรงเรียนตามลำดับ ส่วนฉบับออสกูดเมื่อวิเคราะห์จากกลุ่มนักเรียนทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ยรายข้อเท่ากับ 5.1096 แต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยรายข้อตั้งแต่ 4.9134 ถึง 5.2576 โดยด้านการบริหารในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงสุด รองลงมาก็คือ ด้านนักเรียนในโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่และด้านครูในโรงเรียนตามลำดับ ส่วนวิเคราะห์จากกลุ่มครูทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ยรายข้อเท่ากับ 5.1749 แต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยรายข้อตั้งแต่ 5.0463 ถึง 5.2972 โดยด้านนักเรียนในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงสุด รองลงมาก็คือ ด้านการบริหารในโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านครูในโรงเรียนตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยรายข้อทั้งฉบับและแต่ละด้านของกลุ่มครูสูงกว่ากลุ่มนักเรียน และเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนมาตรฐานระดับกลาง (ระดับคะแนนเท่ากับ 3.00 และ 4.00) จะมีค่าสูงกว่ามาก แสดงว่าทั้งกลุ่มนักเรียนและกลุ่มครูมีเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน ส่วนค่า

ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนนั้น พบว่าเมื่อวิเคราะห์จากกลุ่มนักเรียนแบบลิเคิร์ตทั้งฉบับค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า 0.4114 แต่ละด้านมีค่าตั้งแต่ 0.5685 ถึง 0.6684 และเมื่อวิเคราะห์จากกลุ่มครูทั้งฉบับมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.2472 แต่ละด้านมีค่าตั้งแต่ 0.3509 ถึง 0.6343 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายของแบบทดสอบที่วิเคราะห์จากกลุ่มนักเรียนทั้งฉบับมีค่า 11.4110 แต่ละด้านมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายตั้งแต่ 15.7214 ถึง 18.4087 โดยแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนด้านอาคารสถานที่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายสูงสุด รองลงมาคือด้านการบริหารในโรงเรียน ด้านครูในโรงเรียนและด้านนักเรียนในโรงเรียนตามลำดับ สำหรับการวิเคราะห์จากกลุ่มครูทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจาย 6.1337 แต่ละด้านมีค่าตั้งแต่ 9.1549 ถึง 13.9643 โดยแบบทดสอบด้านอาคารสถานที่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารในโรงเรียน ด้านครูในโรงเรียน และด้านนักเรียนในโรงเรียนตามลำดับ ส่วนฉบับออกสกุตนั้นเมื่อวิเคราะห์จากกลุ่มนักเรียนทั้งฉบับมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า 0.9140 แต่ละด้านมีค่าตั้งแต่ 1.0715 ถึง 1.2739 และวิเคราะห์จากกลุ่มครูทั้งฉบับค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า 0.5146 แต่ละด้านมีค่าตั้งแต่ 1.0533 ถึง 1.2410 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายของแบบทดสอบฉบับออกสกุตนที่วิเคราะห์จากกลุ่มนักเรียนทั้งฉบับมีค่า 17.8879 แต่ละด้านมีค่าตั้งแต่ 20.3812 ถึง 25.7134 โดยที่แบบทดสอบวัดด้านครูในโรงเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายสูงสุด รองลงมาคือด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหารในโรงเรียนและด้านนักเรียนในโรงเรียนตามลำดับ และวิเคราะห์จากกลุ่มครูทั้งฉบับค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายมีค่า 9.9442 แต่ละด้านมีค่าตั้งแต่ 19.8841 ถึง 24.5923 โดยแบบทดสอบวัดด้านครูในโรงเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายสูงสุด รองลงมาคือด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหารในโรงเรียน และด้านนักเรียนในโรงเรียนตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่าค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนแบบลิเคิร์ต และแบบออกสกุตนเมื่อพิจารณาทั้งฉบับและแต่ละด้านแล้วนั้นกลุ่มนักเรียนจะมีค่ามากกว่ากลุ่มครู และแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับออกสกุตนจะมีค่ามากกว่าฉบับลิเคิร์ตทั้งที่วิเคราะห์จากกลุ่มนักเรียนและกลุ่มครู

2. ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีและทดสอบไยสำคัญ

ของความเที่ยงตรงเชิงเหมือนแต่ละค่า และเชิงจำแนกแต่ละค่าของกลุ่มนักเรียนและกลุ่มครู

แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนที่หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบหลายลักษณะหลายวิธีจากแบบทดสอบฉบับลิเคิร์ทและฉบับบอัสกูดแล้วนำไปทดสอบกับกลุ่มนักเรียนและกลุ่มครูพบว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนซึ่งเป็นการวัดในลักษณะเดียวกัน ด้วยแบบทดสอบชนิดเดียวกันหรือต่างชนิดกัน จะมีค่าสหสัมพันธ์กันสูงโดยการวิเคราะห์จากกลุ่มนักเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .7823 ถึง .9378 และวิเคราะห์จากกลุ่มครูมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .7091 ถึง .9151 ซึ่งทั้งสองกลุ่มต่างก็มีความเที่ยงตรงเชิงเหมือนสูงกว่า 0.50 ตามต้องการ ส่วนค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก ซึ่งเป็นการวัดในลักษณะต่างกันด้วยแบบทดสอบชนิดเดียวกันหรือต่างชนิดกัน จะมีค่าสหสัมพันธ์กันต่ำ โดยการวิเคราะห์จากกลุ่มนักเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .0306 ถึง .4543 และวิเคราะห์จากกลุ่มครูมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -.3325 ถึง .4783 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนตามต้องการ

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนและเชิงจำแนก ระหว่างนักเรียนกับครู

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนและเชิงจำแนก ระหว่างนักเรียนกับครูของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียน พบว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน ด้านนักเรียนในโรงเรียนมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านอาคารสถานที่มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนด้านครูในโรงเรียน และด้านการบริหารในโรงเรียนมีค่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนกนั้น พบว่าด้านการบริหารในโรงเรียนที่วิเคราะห์จากนักเรียน และครูมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอาคารสถานที่ ด้านครูในโรงเรียนและด้านนักเรียนในโรงเรียนมีค่าแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ สามารถแยกอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนที่วิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มนักเรียนมีค่าอยู่ระหว่าง .7823 ถึง .9378 จากกลุ่มครูมีค่าอยู่ระหว่าง .7091 ถึง .9151 ซึ่งมีค่าสูงกว่า 0.50 ตามต้องการและทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียนและครูระดับประถมศึกษา มีความเที่ยงตรงเชิงเหมือนสูง

กว่า 0.50 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Shorch (Shorch and Coscarelli. 1989 : 192) ซึ่งได้กำหนดไว้ว่า การวัดลักษณะเดียวกันด้วยแบบทดสอบชนิดเดียวกันหรือต่างชนิดกัน จะมีค่าสหสัมพันธ์กันสูงกว่า 0.50 ซึ่งเรียกว่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน ทั้งยังใกล้เคียงกับการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ ซึ่งสร้างโดยสุภาวดี ตั้งบุบผา ปี พ.ศ.2533 ซึ่งหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบหาโดยวิธีวิเคราะห์แบบหลายลักษณะหลายวิธี พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงเหมือน อยู่ระหว่าง .7089 ถึง .8983 (สุภาวดี ตั้งบุบผา. 2533 : 161)

2. ค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนกที่วิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มนักเรียนมีค่าอยู่ระหว่าง .0306 ถึง .4543 จากกลุ่มครูมีค่าอยู่ระหว่าง -.3325 ถึง .4783 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนตามต้องการและเกือบทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 มีเพียง 3 ค่าเท่านั้นที่ไม่มีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียนและครูระดับประถมศึกษา มีความเที่ยงตรงเชิงเหมือนสูงกว่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของแคมป์เบลล์และฟิสก์ (Campbell and Fiske. 1959) ครอกเกอร์ (Crocker. 1986 : 233) ที่ว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนจะมีค่ามากกว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก ทั้งยังใกล้เคียงกับการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ ซึ่งสร้างโดยสุภาวดี ตั้งบุบผา ปี พ.ศ.2533 ซึ่งหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบหาโดยวิเคราะห์แบบหลายลักษณะหลายวิธี พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงเชิงจำแนกอยู่ระหว่าง .1538 ถึง .3015 (สุภาวดี ตั้งบุบผา. 2533 : 131)

3. ค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนที่คำนวณได้จากกลุ่มนักเรียนและกลุ่มครู ด้านนักเรียนในโรงเรียน และด้านอาคารสถานที่ที่มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า ความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนที่คำนวณจากนักเรียนมีค่าแตกต่างจากความเที่ยงตรงเชิงเหมือนที่คำนวณจากครูและสอดคล้องกับผลการวิจัยของฟรีแมน (ชูชีพ อ่อนโคกสูง. 2518 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Freeman. n.d.) ที่ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงเจตคติของคนในระดับอายุแตกต่างกัน พบว่า เจตคติต่อสิ่งเดียวกันจะแตกต่างกัน ถ้าบุคคลอายุต่างกัน คนอายุมากจะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้ยากกว่าคนที่อายุน้อย ทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของไทแรนดิส (ชูชีพ อ่อนโคกสูง.

2518 : 28 ; อ้างอิงมาจาก Triandis. 1971) ที่ว่าเจตคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะขึ้นอยู่กับ อายุ ประสบการณ์ ฯลฯ ของคนเหล่านั้น และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของซูชีฟ อ่อนโคสูง ที่ได้ศึกษาเจตคติต่อการสอบสัมภาษณ์ เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้ว ผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์และอาจารย์มีเจตคติต่อการสอบสัมภาษณ์ เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านครูในโรงเรียนและด้านการบริหารในโรงเรียนมีค่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน ก็มีเจตคติไปในทำนองเดียวกัน และอาจเป็นเพราะครูมองตนเองอาจเข้าข้างตนเองได้ ครูอาจจะพึงพอใจในระบบการบริหารของโรงเรียน ส่วนนักเรียนมองครูและการบริหารโรงเรียนอย่างยกย่องชมเชย เทิดทูน อาจเป็นเพราะครูให้ความช่วยเหลือให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนเสมอ และมีสัมพันธภาพอันดีระหว่างนักเรียนและครู นักเรียนจึงมีความศรัทธาต่อครู และระบบการบริหารของโรงเรียน

4. ค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนที่คำนวณได้จากกลุ่มนักเรียนและกลุ่มครู ด้านการบริหารในโรงเรียนมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า ความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนที่คำนวณจากนักเรียนมีค่าแตกต่างจากความเที่ยงตรงเชิงจำแนกที่คำนวณจากครูและสอดคล้องกับผลการวิจัยของฟรีแมน (ซูชีฟ อ่อนโคสูง. 2518 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Freeman. n.d.) ที่ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงเจตคติของคนในระดับอายุแตกต่างกัน พบว่าเจตคติต่อสิ่งเดียวกันจะแตกต่างกัน ถ้าบุคคลอายุต่างกัน คนอายุมากจะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ได้ยากกว่าคนที่อายุน้อย ทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของไทแรนดิส (ซูชีฟ อ่อนโคสูง. 2518 : 28 ; อ้างอิงมาจาก Triandis. 1971) ที่ว่าเจตคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะขึ้นอยู่กับ อายุ ประสบการณ์ ฯลฯ ของคนเหล่านั้น และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของซูชีฟ อ่อนโคสูง ที่ได้ศึกษาเจตคติต่อการสอบสัมภาษณ์ เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้ว ผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์และอาจารย์มีเจตคติต่อการสอบสัมภาษณ์ เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอาคารสถานที่ ด้านครูในโรงเรียนและด้านนักเรียนในโรงเรียนมีค่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกันมีเจตคติ

ไปในทำนองเดียวกัน และอาจเป็นเพราะครูมองตนเอง นักเรียนมองตนเองอาจเข้าข้างตนเองได้ ครูและนักเรียนอาจพึงพอใจในสภาพแวดล้อม รวมทั้งครูในโรงเรียนและนักเรียนในโรงเรียนด้วย อาจเป็นเพราะครูให้ความช่วยเหลือ ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนเสมอ และมีสัมพันธภาพอันดีระหว่างนักเรียนและครู นักเรียนมีความศรัทธาต่อครูและโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาเรื่อง ความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียนและครู โดยศึกษาร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น เพศ อายุ ระดับผลการเรียน เป็นต้น

2. ควรจะได้มีการศึกษาเรื่อง ความเที่ยงตรงแบบหลายลักษณะหลายวิธีของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อเป้าเจตคติอื่น ๆ อีก อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลด้านความรู้สึกต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสว่างษ์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- จจรสุดา เหล็กเพชร. การสร้างแบบสำรวจเจตคติและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อุดສຳເນາ.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. โครงการประชุมปรับปรุงประสิทธิภาพโรงเรียนประถมศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528.
- ชวาล แพร่ตฤกุล. เทคนิคการวัดผล. วัดเทพนิสิ, 2516.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. ทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2518.
- เชิดศักดิ์ โฉวาสันธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 18 โรงพิมพ์คุรุสภา, 2518.
- ทองหล่อ วิภาวีน และชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. "การวัดสิ่งทับโดยใช้ความหมายทางภาษา," วารสารการวัดผลการศึกษา. 5(2) : 38-45 ; กันยายน - ธันวาคม 2526.
- ธีระพร อูวรรณโณ. "การวัดทัศนคติ : ปัญหาในการใช้เพื่อกำหนดพฤติกรรม," วารสารการวัดผลการศึกษา. 7(19) : 15-35 ; พฤษภาคม - สิงหาคม, 2528.
- นาฏเฉลียว สุมาวงค์. โรงเรียนจะสนองความต้องการของเด็กวัยรุ่นได้อย่างไร. กองเผยแพร่การศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ 2510.
- นำทรัพย์ จันทร์หอม. ความมุ่งหวังของนักเรียนต่อครูในเรื่องการลงโทษและการให้รางวัล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2505. อุดສຳເນາ.
- บุญเชิด ภิญโญไณตพงษ์. การสร้างแบบทดสอบ 1 เอกสารคำสอนวิชาวัดผล 301. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
- ประเทิน มหาจันทร์. รวมบทความทางวิชาการ. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2523.
- ประพัฒน์ จำปาไทย. "ความตรงแบบ Multitrait-Multimethod," รวมบทความที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางการศึกษา (เล่ม 2). ชมรมผู้สนใจงานวิจัยทางการศึกษา กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2534.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย.

ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

ประสาร ทิพย์ธารา. พัฒนาการและการปรับตัวของวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : แพรวพินทยา, 2521.

พนอม แก้วกำเนิด. "การวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนาระบบการบริหารงานในโรงเรียน,"

ประชากรศึกษา. 21(4) : 10-12; ตุลาคม 2533.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ และดิลก ดิลกานนท์. "มาตราวัดทัศนคติตามวิธีของลิเคิร์ท," วารสาร

การวัดผลการศึกษา. 5(2) : 25-26 ; กันยายน - ธันวาคม 2526.

พัชรี วรกวิน. จิตวิทยาสังคม. ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัย
ครูจันทร์เกษม, 2522.

พิศิษฐ์ ห่อประทุม. "ครูกับวิธีสอน," วิทยาจารย์. 43-52 ; มกราคม 2509.

ไพฑูริย์ อภิเทววิชา. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2517.

รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์. การวัดทัศนคติเบื้องต้น เอกสารคำสอนวิชา วผ 306.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2533.

ล้วน สายยศ. "มาตราวัดทัศนคติที่มีต่ออาชีพครู," พัฒนาวัดผล 10. กรุงเทพฯ :

สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
118-127, 2517.

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. หลักการสร้างแบบทดสอบความถนัดทางการเรียน.

กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2527.

_____. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2531.

วิจิตร ศรีสอาน. "หลักการบริหารการศึกษา," ประมวลคำบรรยายในการอบรมครูใหญ่

ประธานกลุ่มสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 2519.

ฉบับโรเนียว.

สมบัติ ชิตพงศ์และสำเริง บุญเรืองรัตน์. การวัดความถนัด. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,

2518.

สมสร วังอยู่น้อย. การพัฒนาเทคนิควิธีเปรียบเทียบคู่เพื่อวัดคุณลักษณะด้านเจตนิสัย.

ปริญญาพันธ์ กศ.ด. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

ส.วาสนา ประवालพฤษ. "ทัศนคติในแง่ของจิตวิทยา," วารสารการวัดผลการศึกษา.

3(2) : 1-6 ; กันยายน - ธันวาคม 2524.

สุภาพร เลาสถิตย์. การวิเคราะห์องค์ประกอบเกี่ยวกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ปรวิญญานินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

สุภาวดี ตั้งบุบผา. การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร. ปรวิญญานินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

สำเริง บุญเรืองรัตน์. "ความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของแบบทดสอบลักษณะนิสัย
ของการเป็นพยาบาล จากการสอนนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ," วารสาร
การวัดผลการศึกษา. 7(19) : พฤษภาคม - สิงหาคม 2528.

อนันต์ ศรีโสภกา. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดลักษณะผู้เรียน.
กรุงเทพฯ : นิพนธ์ที่พิมพ์ฉบับลิขสิทธิ์, 2532.

Allen, Mary J. and Wendy M. Yen. Introduction to Measurement
Theory. Monterey, California : Brooks / Cole Publishing Co.,
1979.

Arlin, Patricia Kennedy. "A multitrait - multimethod validity study
of a test of formal reasoning," Educational and Psychological
Measurement. 42 : 1077 - 1088 ; 1982.

Bajtelsmit, John W. "Convergent And Discriminant Validation of
Chartered Life Underwriter (CLU) Examinations By The
Multitrait-Multimethod Matrix," Educational And Psychological
Measurement. 39 ; 1979.

- Barbour, John Daniel. "A Multitrait-Multimethod Study of the Construct Validity of Frequently Used Behavior Rating Scales For Hyperactivity," Dissertation Abstracts International. 50-7 : 1981 ; January, 1990.
- Bogardus. "Opinion Formation and Information Preferences in an Adversary situation," Journal of Experimental Social Psychology. 1925.
- Byrd, Patricia Dianne. "A Multitrait-Multimethod Construct Validity Study of the Differential Ability Scales," Dissertation Abstracts International. 51 - 11 : 3712 ; May, 1991.
- Campbell, D.T. and Fiske, D.W. "Convergent and discriminant validation by the Multitrait-Multimethod," Psychological Bulletin. 66, 1959.
- Campbell, John Pual. "The Use and Evaluation of an Iterative Multiple Success by Coiteion Grouping," Dessertation Abstracts. 26 : 862 - 863 ; August, 1965.
- Cogan, Morris L. and Harry Levin. "Study of Teacher Behavior," Journal of Experimental Education. 26 : 135 - 139 ; January, 1957.
- Crocker, Linda and Algina, James. Introduction To Classical and Modern Test Theory. New York : College Publishing, 1986.
- Cronbach, Lee J. Educational Psychology. 2 nd ed. New York, Harcourt, Brace, 1951.
- Crow, Lester D. and Alice Crow. Educational Psychology. American Book Company, 1956.
- Ebel, R.L. Measuring Educational Achievement. Englewood Cliffs : Prentice - Hall, 1965.
- Edwards, Allen Louis. Experimental Design and Psychological Research. New York : Holt Rinchart and Winstion, 1960.

- Edwards, Allen Louis. Techniques of Attitude Scale Construction. Englewood Cliffs, N.J., Prentice-Hall, 1957.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. New York : McGraw-Hill, 1981.
- Fishbein, Martin. Reading in Attitude Theory and Measurement. New York, Wiley & Sons, Inc., 1967.
- Gilbert, H.H. "High - School Students, Opinion on Reasons for Failure in High - School Subjects," Journal of Educational Research. 68 : 181 - 185 ; January, 1931.
- Hoover, John C. "Using A Multitrait-Multimethod Matrix to Examine Childhood Stress," Dissertation Abstracts International. 49 - 7 : 1703 ; January, 1987.
- Insko, Chester A. Experimental social psychology ; text with illustrative reading. New York : Academic Press, 1973.
- Kelman, H.C. "Compliance, Identification, and Internalization : Three Processes of Attitude Change," Journal of Conflict Resolution. 2 : 51-60 ; 1958.
- Khan, Sar B. "A Comparative Study Of Assessing Children's School - Related Attitudes," Journal of Educational Measurement. 1 : 59 - 66 ; 1978.
- Kolesnik, Walter B. Educational Psychology. 2 nd ed. New York, McGraw-Hill, 1970.
- Marshall, James Edward. "An Investigation of the Construct Validity of the Test of Basic Process Skills in Science : A Multitrait-Multimethod Analysis (Science Process Skills)," Dissertation Abstracts International. 51 - 11 : 3691 ; May, 1991.
- Mosher, D.L. "Measurement of guilt by self - report inventories," Journal of Consulting and Clinical Psychology. 32 ; 1968.

- Newcomb, Theodore M. Social Psychology. The Dryden Press Inc., New York, 1950.
- Nieminen, Gayla Smith. "Multitrait-Multimethod Investigation of Conduct Disorder, Depression, And Anxiety Among Behavior-Disordered Students," Dissertation Abstracts International. 47 - 9 : 3396 ; March, 1987.
- Nunnally, John C. Jr. Introduction to Psychological Measurement. New York : Mc Graw-Hill, 1970.
- Roshal, Sol M., Irene Frieze and Janet T. Wood. "A Multitrait Multimethod Validation of Measures of Student Attitudes Toward School, Toward Learning and Toward Technology in Sixth Grade Children," Educational and Psychological Measurement. 31 : 999-1006 ; 1971.
- Shaw, Marvin E. and Jack M. Wright. Scales for the Measurement of Attitudes. New York, McGraw-Hill Book Company, 1967.
- Shroch, Sharon A. and Coscarelli, William C.C. Criterion Referenced Test Development. p. 220. Addison-wesley Publishing Company INC. June, 1989.
- Stein, Harry L., and Hardy James. "A Validation on Study of the Minesota Teacher Attitude Inventory in Manitoba," Journal of Educational. 50 (5) : 321 - 326 ; January, 1957.
- Thurstone, L.L. "The Measurement of Social Attitude," Journal of Abnormal and Social Psychology. 1931.
- Trant, Timothy James. "Convergent And Discriminant Validation of The Leadership Skills Inventory," Dissertation Abstracts International. 47 - 11 : 4034 ; May, 1987.
- Triandis, Harry C. Attitude and Attitude Change. New York : John Wiley & Sons, Inc., 1971.

Tryjankowski, Elaine Marie. "Convergent - Discriminant Validity of the Jewish Evaluation And Vocational System," Dissertation Abstracts International. 47 - 2 : 516 ; August, 1986.

Young Pheukniyom. A Study of Children's Attitude Toward School in General in a Secondary School in Bangkok. Thesis (M.ED.), College of Education in Collaboration with the International Institute for Child Study, 1960.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบ
และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

ตาราง ก-1 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนของ
นักเรียนและครู ในระดับประถมศึกษาทั้งสองฉบับ

แบบทดสอบด้านต่าง ๆ	จำนวนข้อ	ค่าความสอดคล้อง	จำนวนข้อที่เลือกไว้	จำนวนข้อที่ ตัดออก
<u>แบบลิเคิร์ต</u>				
อาคารสถานที่	37	0.80 - 1.00	37	-
ครูในโรงเรียน	36	0.80 - 1.00	36	-
นักเรียนในโรงเรียน	37	0.80 - 1.00	37	-
การบริหารในโรงเรียน	31	0.80 - 1.00	31	-
รวมทั้งฉบับ	141	0.80 - 1.00	141	-
<u>แบบออกสกุค</u>				
อาคารสถานที่	37	0.80 - 1.00	37	-
ครูในโรงเรียน	36	0.80 - 1.00	36	-
นักเรียนในโรงเรียน	37	0.80 - 1.00	37	-
การบริหารในโรงเรียน	31	0.80 - 1.00	31	-
รวมทั้งฉบับ	141	0.80 - 1.00	141	-

ตาราง ก-2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนแบบลิเคิร์ต
จากการสอบจากกลุ่มนักเรียนและการสอบจากกลุ่มครู จากการทดลองสอบครั้งที่ 1

เจตคติที่มีต่อโรงเรียน ด้านต่าง ๆ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (tr)		หมายเหตุ
		กลุ่มนักเรียน	กลุ่มครู	
ตอนที่ 1 เกี่ยวกับอาคารสถานที่	1	1.96	4.32	คัดเลือกไว้
	2	3.91	3.36	คัดเลือกไว้
	3	0.59	1.37	ตัดออก
	4	1.07	1.00	ตัดออก
	5	6.01	3.25	คัดเลือกไว้
	6	3.85	2.06	ตัดออก
	7	2.87	1.91	ตัดออก
	8	3.73	3.46	คัดเลือกไว้
	9	5.00	5.20	คัดเลือกไว้
	10	3.73	2.80	คัดเลือกไว้
	11	3.88	2.40	คัดเลือกไว้
	12	6.36	3.44	คัดเลือกไว้
	13	5.86	3.18	คัดเลือกไว้
	14	7.38	3.40	คัดเลือกไว้
	15	6.16	2.07	คัดเลือกไว้
	16	5.24	2.18	คัดเลือกไว้
	17	7.02	4.01	คัดเลือกไว้
	18	6.02	3.79	คัดเลือกไว้
	19	6.41	3.23	คัดเลือกไว้
	20	5.18	2.87	คัดเลือกไว้
	21	2.50	3.41	คัดเลือกไว้

ตาราง ก-2 (ต่อ)

เจตคติที่มีต่อโรงเรียน ด้านต่าง ๆ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (tr)		หมายเหตุ
		กลุ่มนักเรียน	กลุ่มครู	
	22	3.73	1.98	ตัดออก
	23	0.80	2.24	ตัดออก
	24	5.62	2.01	ตัดออก
	25	0.70	-0.10	ตัดออก
	26	3.79	4.17	คัดเลือกไว้
	27	0.98	0.83	ตัดออก
	28	3.47	2.41	คัดเลือกไว้
	29	3.28	3.33	คัดเลือกไว้
	30	2.82	2.02	ตัดออก
	31	3.65	1.93	ตัดออก
	32	1.22	1.86	ตัดออก
	33	2.90	2.91	คัดเลือกไว้
	34	2.54	3.00	คัดเลือกไว้
	35	3.55	5.37	คัดเลือกไว้
	36	5.66	5.30	คัดเลือกไว้
	37	6.03	4.16	คัดเลือกไว้

ตาราง ก-2 (ต่อ)

เจตคติที่มีต่อโรงเรียน ด้านต่าง ๆ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (tr)		หมายเหตุ
		กลุ่มนักเรียน	กลุ่มครู	
ตอนที่ 2 เกี่ยวกับครูในโรงเรียน	1	4.90	5.38	คัดลอกไว้
	2	5.38	4.66	คัดลอกไว้
	3	7.23	7.16	คัดลอกไว้
	4	4.40	5.20	คัดลอกไว้
	5	8.22	6.37	คัดลอกไว้
	6	6.85	5.07	คัดลอกไว้
	7	7.29	5.76	คัดลอกไว้
	8	5.44	6.26	คัดลอกไว้
	9	4.10	4.56	คัดลอกไว้
	10	3.09	4.33	ตัดออก
	11	4.49	3.24	ตัดออก
	12	4.40	4.55	คัดลอกไว้
	13	3.74	2.80	ตัดออก
	14	6.24	6.43	คัดลอกไว้
	15	3.74	5.05	คัดลอกไว้
	16	6.87	2.37	ตัดออก
	17	5.59	6.78	คัดลอกไว้
	18	3.35	5.83	คัดลอกไว้
	19	2.08	-0.10	ตัดออก
	20	4.80	5.67	คัดลอกไว้
	21	4.41	5.30	คัดลอกไว้
	22	3.53	4.35	ตัดออก

ตาราง ก-2 (ต่อ)

เขตคดีที่มีต่อโรงเรียน ด้านต่าง ๆ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (tr)		หมายเหตุ
		กลุ่มนักเรียน	กลุ่มครู	
	23	3.91	4.38	ตัดออก
	24	4.66	4.97	คัดเลือกไว้
	25	3.70	4.28	ตัดออก
	26	4.31	5.92	คัดเลือกไว้
	27	6.95	6.97	คัดเลือกไว้
	28	6.26	4.64	คัดเลือกไว้
	29	3.98	5.95	คัดเลือกไว้
	30	5.16	6.06	คัดเลือกไว้
	31	2.24	3.70	ตัดออก
	32	6.67	6.44	คัดเลือกไว้
	33	3.41	5.72	คัดเลือกไว้
	34	4.86	7.36	คัดเลือกไว้
	35	4.37	4.12	ตัดออก
	36	1.51	2.29	ตัดออก
ตอนที่ 3 เกี่ยวกับนักเรียนใน โรงเรียน	1	6.79	6.80	คัดเลือกไว้
	2	2.46	5.45	คัดเลือกไว้
	3	4.25	7.36	คัดเลือกไว้
	4	4.94	7.23	คัดเลือกไว้
	5	5.28	5.33	คัดเลือกไว้
	6	4.40	5.06	คัดเลือกไว้
	7	2.63	4.71	ตัดออก

ตาราง ก-2 (ต่อ)

เขตคดีที่มีต่อโรงเรียน ด้านต่าง ๆ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (tr)		หมายเหตุ
		กลุ่มนักเรียน	กลุ่มครู	
	8	5.25	6.18	คัดเลือกไว้
	9	5.88	6.31	คัดเลือกไว้
	10	3.46	6.13	คัดเลือกไว้
	11	2.01	6.26	คัดเลือกไว้
	12	6.75	5.54	คัดเลือกไว้
	13	4.61	4.97	ตัดออก
	14	5.66	7.10	คัดเลือกไว้
	15	4.20	6.03	คัดเลือกไว้
	16	5.07	5.03	คัดเลือกไว้
	17	2.02	3.44	ตัดออก
	18	4.96	6.59	คัดเลือกไว้
	19	3.47	3.21	ตัดออก
	20	4.43	6.03	คัดเลือกไว้
	21	2.80	4.52	ตัดออก
	22	2.69	5.44	คัดเลือกไว้
	23	6.12	8.39	คัดเลือกไว้
	24	3.13	4.06	ตัดออก
	25	3.44	6.56	คัดเลือกไว้
	26	2.75	4.21	ตัดออก
	27	5.17	3.78	ตัดออก
	28	3.44	4.94	ตัดออก
	29	3.31	6.79	คัดเลือกไว้
	30	5.02	6.55	คัดเลือกไว้

ตาราง ก-2 (ต่อ)

เจตคติที่มีต่อโรงเรียน ด้านต่าง ๆ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (tr)		หมายเหตุ
		กลุ่มนักเรียน	กลุ่มครู	
	31	3.25	6.78	คัดเลือกไว้
	32	3.47	4.91	ตัดออก
	33	6.41	5.37	คัดเลือกไว้
	34	4.24	6.23	คัดเลือกไว้
	35	0.37	6.97	ตัดออก
	36	4.22	4.00	ตัดออก
	37	6.06	6.14	คัดเลือกไว้
ตอนที่ 4 เกี่ยวกับการบริหารใน โรงเรียน	1	6.80	6.22	คัดเลือกไว้
	2	5.47	0.59	ตัดออก
	3	4.90	4.85	คัดเลือกไว้
	4	2.28	5.83	คัดเลือกไว้
	5	-2.46	-3.70	ตัดออก
	6	4.37	4.69	คัดเลือกไว้
	7	5.52	4.01	คัดเลือกไว้
	8	5.05	4.62	คัดเลือกไว้
	9	4.42	4.85	คัดเลือกไว้
	10	2.62	3.81	คัดเลือกไว้
	11	0.97	-0.40	ตัดออก
	12	6.20	6.33	คัดเลือกไว้
	13	6.47	5.70	คัดเลือกไว้
	14	3.73	3.28	คัดเลือกไว้

ตาราง ก-2 (ต่อ)

เจตคติที่มีต่อโรงเรียน ด้านต่าง ๆ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (tr)		หมายเหตุ
		กลุ่มนักเรียน	กลุ่มครู	
	15	2.75	2.56	ตัดออก
	16	1.92	5.05	คัดเลือกไว้
	17	5.71	6.13	คัดเลือกไว้
	18	1.87	2.97	คัดเลือกไว้
	19	6.97	5.17	คัดเลือกไว้
	20	1.80	5.17	คัดเลือกไว้
	21	2.37	5.96	คัดเลือกไว้
	22	3.27	2.34	ตัดออก
	23	3.89	3.42	คัดเลือกไว้
	24	1.96	4.01	คัดเลือกไว้
	25	5.22	4.26	คัดเลือกไว้
	26	6.51	6.07	คัดเลือกไว้
	27	6.94	2.82	ตัดออก
	28	4.91	4.91	คัดเลือกไว้
	29	6.67	5.24	คัดเลือกไว้
	30	5.47	4.37	คัดเลือกไว้
	31	3.71	3.61	คัดเลือกไว้

ตาราง ก-3 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนฉบับออสกูด
จากการสอบจากกลุ่มนักเรียนและการสอบจากกลุ่มครู จากการทดลองสอบครั้งที่ 1

เจตคติที่มีต่อโรงเรียน ด้านต่าง ๆ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (tr)		หมายเหตุ
		กลุ่มนักเรียน	กลุ่มครู	
ตอนที่ 1 เกี่ยวกับอาคารสถานที่	1	2.96	5.71	คัดลอกไว้
	2	5.27	6.06	คัดลอกไว้
	3	7.57	3.77	ตัดออก
	4	5.41	3.98	ตัดออก
	5	5.32	6.83	คัดลอกไว้
	6	4.84	4.80	ตัดออก
	7	6.97	4.10	ตัดออก
	8	5.03	4.99	คัดลอกไว้
	9	5.14	3.74	ตัดออก
	10	7.24	6.44	คัดลอกไว้
	11	5.44	5.57	คัดลอกไว้
	12	5.56	2.16	ตัดออก
	13	7.21	6.98	คัดลอกไว้
	14	5.96	6.85	คัดลอกไว้
	15	4.87	6.61	คัดลอกไว้
	16	6.16	6.40	คัดลอกไว้
	17	4.98	6.76	คัดลอกไว้
	18	5.10	4.64	ตัดออก
	19	6.78	5.02	คัดลอกไว้
	20	6.54	7.55	คัดลอกไว้
	21	5.58	7.59	คัดลอกไว้

ตาราง ก-3 (ต่อ)

เจตคติที่มีต่อโรงเรียน ด้านต่าง ๆ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (tr)		หมายเหตุ
		กลุ่มนักเรียน	กลุ่มครู	
	22	8.82	7.14	คัดลอกไว้
	23	6.05	7.67	คัดลอกไว้
	24	5.65	5.09	คัดลอกไว้
	25	6.43	6.13	คัดลอกไว้
	26	3.73	3.44	ตัดออก
	27	5.66	5.59	คัดลอกไว้
	28	8.28	4.78	ตัดออก
	29	5.35	7.21	คัดลอกไว้
	30	7.65	7.04	คัดลอกไว้
	31	8.23	6.76	คัดลอกไว้
	32	7.78	4.71	ตัดออก
	33	3.72	3.78	ตัดออก
	34	5.31	3.15	ตัดออก
	35	4.12	5.80	คัดลอกไว้
	36	5.96	7.67	คัดลอกไว้
	37	5.99	6.53	คัดลอกไว้
ตอนที่ 2 เกี่ยวกับครูในโรงเรียน	1	7.52	5.97	คัดลอกไว้
	2	6.68	4.88	ตัดออก
	3	7.07	6.03	คัดลอกไว้
	4	8.19	6.27	คัดลอกไว้
	5	6.89	5.22	ตัดออก

ตาราง ก-3 (ต่อ)

เจตคติที่มีต่อโรงเรียน ด้านต่าง ๆ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (tr)		หมายเหตุ
		กลุ่มนักเรียน	กลุ่มครู	
	6	5.42	7.30	คัดเลือกไว้
	7	6.63	7.48	คัดเลือกไว้
	8	7.26	6.94	คัดเลือกไว้
	9	8.33	7.70	คัดเลือกไว้
	10	6.52	6.09	คัดเลือกไว้
	11	7.79	4.82	ตัดออก
	12	2.50	6.23	คัดเลือกไว้
	13	4.96	4.85	ตัดออก
	14	7.52	5.77	ตัดออก
	15	4.53	9.24	คัดเลือกไว้
	16	0.75	-1.80	ตัดออก
	17	4.80	7.35	คัดเลือกไว้
	18	7.99	5.62	ตัดออก
	19	5.30	6.24	คัดเลือกไว้
	20	6.79	7.04	คัดเลือกไว้
	21	4.91	7.14	คัดเลือกไว้
	22	5.47	6.24	คัดเลือกไว้
	23	7.37	5.74	ตัดออก
	24	4.79	7.65	คัดเลือกไว้
	25	6.30	7.31	คัดเลือกไว้
	26	-0.28	-1.10	ตัดออก
	27	3.72	8.17	คัดเลือกไว้

ตาราง ก-3 (ต่อ)

เจตคติที่มีต่อโรงเรียน ด้านต่าง ๆ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (tr)		หมายเหตุ
		กลุ่มนักเรียน	กลุ่มครู	
	28	5.49	8.16	คัดเลือกไว้
	29	4.96	8.27	คัดเลือกไว้
	30	6.30	3.55	ตัดออก
	31	4.71	5.41	ตัดออก
	32	6.12	9.10	คัดเลือกไว้
	33	7.49	6.87	คัดเลือกไว้
	34	7.45	9.04	คัดเลือกไว้
	35	4.31	8.32	คัดเลือกไว้
	36	5.17	8.94	คัดเลือกไว้
ตอนที่ 3 เกี่ยวกับนักเรียนใน โรงเรียน	1	5.51	7.37	คัดเลือกไว้
	2	7.21	9.32	คัดเลือกไว้
	3	6.19	5.81	ตัดออก
	4	7.22	6.97	คัดเลือกไว้
	5	5.98	4.92	ตัดออก
	6	7.34	6.10	คัดเลือกไว้
	7	6.94	5.98	ตัดออก
	8	5.77	2.17	ตัดออก
	9	-2.92	-4.00	ตัดออก
	10	6.94	6.57	คัดเลือกไว้
	11	6.74	4.25	ตัดออก
	12	7.54	0.53	ตัดออก

ตาราง ก-3 (ต่อ)

เขตการศึกษาต่อโรงเรียน ด้านต่าง ๆ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (tr)		หมายเหตุ
		กลุ่มนักเรียน	กลุ่มครู	
	13	8.92	8.58	คัดลอกไว้
	14	5.87	6.02	ตัดออก
	15	7.16	6.91	คัดลอกไว้
	16	7.87	8.02	คัดลอกไว้
	17	6.02	5.53	ตัดออก
	18	7.39	0.24	ตัดออก
	19	9.59	8.10	คัดลอกไว้
	20	7.23	8.88	คัดลอกไว้
	21	10.90	9.28	คัดลอกไว้
	22	5.40	5.60	ตัดออก
	23	7.97	7.02	คัดลอกไว้
	24	5.86	2.21	ตัดออก
	25	8.17	6.93	คัดลอกไว้
	26	7.39	6.25	คัดลอกไว้
	27	8.82	7.05	คัดลอกไว้
	28	7.57	7.14	คัดลอกไว้
	29	7.40	7.44	คัดลอกไว้
	30	7.07	10.10	คัดลอกไว้
	31	6.76	8.15	คัดลอกไว้
	32	6.39	7.58	คัดลอกไว้
	33	8.96	9.37	คัดลอกไว้
	34	7.72	7.26	คัดลอกไว้

ตาราง ก-3 (ต่อ)

เจตคติที่มีต่อโรงเรียน ด้านต่าง ๆ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (tr)		หมายเหตุ
		กลุ่มนักเรียน	กลุ่มครู	
	35	7.13	6.71	คัดลอกไว้
	36	7.69	9.52	คัดลอกไว้
	37	7.48	10.2	คัดลอกไว้
ตอนที่ 4 เกี่ยวกับการบริหารใน โรงเรียน	1	6.31	8.55	คัดลอกไว้
	2	2.42	2.44	ตัดออก
	3	5.47	7.56	คัดลอกไว้
	4	5.95	8.07	คัดลอกไว้
	5	5.27	8.64	คัดลอกไว้
	6	6.66	6.33	คัดลอกไว้
	7	6.13	6.96	คัดลอกไว้
	8	5.64	2.66	ตัดออก
	9	5.09	6.52	คัดลอกไว้
	10	4.64	6.86	คัดลอกไว้
	11	0.72	-2.40	ตัดออก
	12	1.43	1.80	ตัดออก
	13	4.94	6.59	คัดลอกไว้
	14	6.87	5.78	คัดลอกไว้
	15	6.16	6.15	คัดลอกไว้
	16	5.83	7.73	คัดลอกไว้
	17	6.14	6.73	คัดลอกไว้
	18	0.12	1.74	ตัดออก

ตาราง ก-3 (ต่อ)

เจตคติที่มีต่อโรงเรียน ด้านต่าง ๆ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t_c)		หมายเหตุ
		กลุ่มนักเรียน	กลุ่มครู	
	19	5.41	6.28	คัดเลือกไว้
	20	7.22	6.90	คัดเลือกไว้
	21	6.34	7.80	คัดเลือกไว้
	22	7.52	7.33	คัดเลือกไว้
	23	6.65	7.62	คัดเลือกไว้
	24	3.96	7.59	คัดเลือกไว้
	25	4.81	6.99	คัดเลือกไว้
	26	6.75	6.95	คัดเลือกไว้
	27	6.15	7.06	คัดเลือกไว้
	28	6.31	5.40	ตัดออก
	29	5.54	6.08	คัดเลือกไว้
	30	7.79	6.37	คัดเลือกไว้
	31	6.67	7.67	คัดเลือกไว้

- หมายเหตุ วิธีการคัดเลือกข้อสอบ มีขั้นตอนการคัดเลือกดังนี้
- ขั้นที่ 1 คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป และเป็นข้อ
ที่สอดคล้องกันระหว่างกลุ่มนักเรียนกับกลุ่มครู
- ขั้นที่ 2 คัดเลือกให้ได้จำนวนด้านละ 25 ข้อ โดยคัดเลือกค่า t_c ที่วิเคราะห์
จากกลุ่มครูที่มีค่าสูงสุด 25 ข้อเป็นหลัก ส่วนข้อที่ใช้วิเคราะห์จาก
กลุ่มนักเรียนนั้นจะแปรตามข้อของกลุ่มครู

ตาราง ก-4 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนจากการทดลองสอบ
ครั้งที่ 1 กลุ่มนักเรียน

แบบทดสอบ	K	t_r	จำนวนข้อที่เลือกไว้	จำนวนข้อที่ตัดออก
X_{s1}	37	0.59 - 7.38	25 ข้อ	12 ข้อ
X_{s2}	36	1.51 - 7.29	25 ข้อ	11 ข้อ
X_{s3}	37	0.37 - 6.79	25 ข้อ	12 ข้อ
X_{s4}	31	-2.46 - 6.97	25 ข้อ	6 ข้อ
X_s	141	-2.46 - 7.38	100 ข้อ	41 ข้อ
Y_{s1}	37	2.96 - 8.82	25 ข้อ	12 ข้อ
Y_{s2}	36	-0.28 - 8.33	25 ข้อ	11 ข้อ
Y_{s3}	37	-2.92 - 10.90	25 ข้อ	12 ข้อ
Y_{s4}	31	0.12 - 7.79	25 ข้อ	6 ข้อ
Y_s	141	-2.92 - 10.90	100 ข้อ	41 ข้อ

ตาราง ก-5 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนจากการทดสอบ

ครั้งที่ 1 กลุ่มครู

แบบทดสอบ	K	t_r	จำนวนข้อที่เลือกไว้	จำนวนข้อที่ตัดออก
X_{T1}	37	-0.10 - 5.37	25 ข้อ	12 ข้อ
X_{T2}	36	-0.10 - 7.36	25 ข้อ	11 ข้อ
X_{T3}	37	3.21 - 8.39	25 ข้อ	12 ข้อ
X_{T4}	31	-3.70 - 6.33	25 ข้อ	6 ข้อ
X_T	141	-3.70 - 8.39	100 ข้อ	41 ข้อ
Y_{T1}	37	2.16 - 7.67	25 ข้อ	12 ข้อ
Y_{T2}	36	-1.80 - 9.24	25 ข้อ	11 ข้อ
Y_{T3}	37	-4.00 - 10.20	25 ข้อ	12 ข้อ
Y_{T4}	31	-2.40 - 8.64	25 ข้อ	6 ข้อ
Y_T	141	-4.00 - 10.20	100 ข้อ	41 ข้อ

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อโรงเรียนแบบลิเคิร์ตและแบบอสุกุด

ฉบับที่ 1 แบบทดสอบวัดเจตคติแบบลิเคิร์ต

() นักเรียน

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบทดสอบ

() ครู

คำชี้แจง

- 1. แบบทดสอบฉบับนี้มี 100 ข้อ
- 2. แบบทดสอบจะมีอยู่ 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นข้อความและส่วนที่แสดงระดับความรู้สึกและความคิดเห็นของท่านที่มีต่อโรงเรียนในด้านต่าง ๆ
- อ่านข้อความทางซ้ายมือ และพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อนั้น ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใด โดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องแสดงระดับความคิดเห็นท้ายข้อความที่มีอยู่ด้านขวามือ

ตัวอย่าง เกี่ยวกับอาคารสถานที่

ข้อความ	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
(0) อาคารสถานที่น่าอยู่					✓.....

หมายความว่า ท่านเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าอาคารสถานที่น่าอยู่

- 3. การตอบของท่านจะไม่มีผลต่อการเรียนหรือการสอนของท่านแต่อย่างใด ฉะนั้นจึงขอให้ท่านตอบตามความรู้สึกของท่านอย่างแท้จริง

ขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือด้วยความจริงใจ

นางสาวเบญจวรรณ แยมละมูล

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับอาคารสถานที่

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. อาคารเรียนไม่น่าเรียน					
2. อาคารเรียนมีแต่ทรุดโทรม					
3. อาคารสถานที่ดูแล้วทศหัวใจ					
4. อาคารสถานที่ดูโอ้โง่					
5. อาคารสถานที่สะอาด					
6. อาคารสถานที่ดูแล้วไม่น่าพอใจ					
7. ห้องวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน น่าสนใจ					
8. บรรยากาศในโรงเรียนน่า- เบื่อหน่าย					
9. บรรยากาศในโรงเรียนก่อให้เกิด ความกังวลใจ					
10. บริเวณโรงเรียนสะอาด					
11. บริเวณโรงเรียนทำให้ บรรยากาศปลอดโปร่ง					
12. บริเวณโรงเรียนมีอาณาเขต กว้างขวาง					
13. บริเวณโรงเรียนไม่ร่มรื่น					
14. บริเวณโรงเรียนจัดไว้อย่าง ไร้ประสิทธิภาพ					
15. ดอกไม้ในโรงเรียนดูสวยงาม					

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับอาคารสถานที่ (ต่อ)

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
16. สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนช่วย ผ่อนคลายความเครียด					
17. สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนน่า เบื่อหน่าย					
18. สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนดูไร้ ชีวิตชีวา					
19. สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนทำให้ คนกระตือรือร้น					
20. สนามของโรงเรียนไม่ได้รับ การเอาใจใส่ดูแล					
21. อาหารที่จำหน่ายนักเรียน เหมาะสมกับราคา					
22. โรงอาหารจัดไว้อย่างมี มาตรฐาน					
23. ห้องสมุดมีหนังสือให้อ่าน มากมาย					
24. นำเข้าไปใช้บริการของ ห้องสมุด					
25. ห้องสมุดเป็นบ่อเกิดความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์					

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับครูในโรงเรียน

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ครูส่วนใหญ่สอนไม่ดี					
2. วิธีการสอนของครูน่าเบื่อหน่าย					
3. ครูใช้วิธีสอนแบบโบราณ					
4. วิธีสอนของครูทำให้นักเรียน ล้าหลัง					
5. ครูเป็นคนคร่ำครึ					
6. ครูส่วนใหญ่เป็นคนกล้าหาญ					
7. ครูส่วนใหญ่เป็นคนชอบโวยวาย					
8. ครูเป็นคนเข้มแข็ง					
9. การพูดจาของครูไพเราะ					
10. ครูทุกคนเป็นคนมีศีลธรรม					
11. ครูเป็นคนมีเกียรติ					
12. ครูส่วนใหญ่ชอบเผด็จการ					
13. ครูเป็นคนเอาจริงเอาจัง					
14. ครูส่วนใหญ่ไม่โหดเหี้ยมง่าย					
15. ครูเป็นคนเสียสละ					
16. ครูเป็นคนยุติธรรม					
17. ครูชี้แจงตรวจสอบการบ้าน					
18. ครูเป็นคนไม่มีเหตุผล					
19. ครูส่วนใหญ่เป็นคนล้าเอียง					
20. ครูร่วมมือร่วมใจกันทำงาน					

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับครูในโรงเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
21. ครูให้ความยกย่องชมเชย นักเรียน					
22. ครูคอยให้กำลังใจนักเรียน					
23. ครูไม่สนใจปัญหาของนักเรียน					
24. ครูไม่ยอมรับฟังความคิดเห็น นักเรียน					
25. ครูทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต.....					

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับนักเรียนในโรงเรียน

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. นักเรียนทำงานสะอาด					
2. นักเรียนเป็นคนซื่อ					
3. นักเรียนมีความรับผิดชอบ					
4. นักเรียนไม่สนใจเรียน					
5. นักเรียนเป็นคนรอบคอบ					
6. นักเรียนเป็นคนใจแคบ					
7. นักเรียนเป็นคนใจร้อน					
8. นักเรียนเห่ดตึงใจไม่โง่งง่าย					

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับนักเรียนในโรงเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9. นักเรียนเป็นคนตื้อดั่ง					
10. นักเรียนเป็นคนสุภาพ					
11. นักเรียนมีความกล้าหาญ					
12. นักเรียนฝ่าฝืนระเบียบของ โรงเรียน					
13. นักเรียนส่วนใหญ่รักสงบ					
14. นักเรียนให้ความเคารพครู					
15. นักเรียนเป็นคนสงบเสียง					
16. นักเรียนพูดจากระด้าง					
17. นักเรียนเป็นคนซื่อสัตย์					
18. นักเรียนประพฤติตัวน่า วางใจ					
19. นักเรียนเป็นคนน่าคบ					
20. นักเรียนช่วยเหลือเกื้อกูลกัน					
21. นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่					
22. นักเรียนมีความสามัคคีกัน					
23. นักเรียนกลั่นแกล้งกัน					
24. นักเรียนเป็นคนน่าเบื่อหน่าย					
25. นักเรียนส่วนใหญ่เป็นมิตรกัน					

ตอนที่ 4 เกี่ยวกับการบริหารในโรงเรียน

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. โรงเรียนมีนโยบายการบริหาร ที่ทันสมัย					
2. นโยบายการบริหารโรงเรียน น่าศรัทธา					
3. นโยบายการบริหารทำให้ โรงเรียนมีแต่เจริญ					
4. นโยบายการบริหารโรงเรียน ทำให้เกิดความสามัคคี					
5. นโยบายการบริหารทำให้ โรงเรียนมีชื่อเสียง					
6. โรงเรียนมีนโยบายการบริหาร ที่สนองต่อความต้องการของ ชุมชน					
7. การบริหารโรงเรียนเป็นไป อย่างเผด็จการ					
8. โรงเรียนมีนโยบายการบริหาร ที่เกิดประโยชน์ต่อสังคม					
9. การบริหารโรงเรียนทำลายขวัญ และกำลังใจ					
10. การบริหารในโรงเรียนเป็น ไปอย่างเชื่องช้า					

ตอนที่ 4 เกี่ยวกับการบริหารในโรงเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
11. โรงเรียนให้ความเสมอภาค แก่เด็กเรียนทุกคน					
12. การบริหารโรงเรียนไม่เป็น ระบบ					
13. ระบบการบริหารโรงเรียนมี แต่ความจำเจ					
14. โรงเรียนมีกฎระเบียบข้อ บังคับอย่างชัดเจน					
15. การปกครองในโรงเรียนทำ ให้นักเรียนอบอุ่นใจ					
16. การปกครองในโรงเรียนขาด ความยุติธรรม					
17. การพิจารณาตัดสินปัญหาต่างๆ เป็นไปอย่างมีเหตุผล					
18. นักเรียนมีความศรัทธาในระบบ การปกครองของนักเรียน					
19. โรงเรียนใช้การปกครองแบบ เผด็จการ					
20. การปกครองในโรงเรียนก่อ ให้เกิดความแตกแยก					
21. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม					

ตอนที่ 4 เกี่ยวกับการบริหารในโรงเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
22. โรงเรียนไม่เคยเข้าร่วม กิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น					
23. การบริการอาหารกลางวันใน โรงเรียนล่าช้า					
24. โรงเรียนมีการติดตามผลการ บริการต่าง ๆ ในโรงเรียน					
25. การบริการด้านสุขภาพอนามัย เป็นไปอย่างด้อยมาตรฐาน					

ฉบับที่ 2 แบบทดสอบวัดเจตคติแบบออสกูด

() นักเรียน

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบทดสอบ

() ครู

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มี 100 ข้อ
2. แต่ละข้อมีคุณลักษณะเป็นคู่ ๆ ที่มีความหมายตรงข้าม
3. ให้ท่านพิจารณาว่า "ท่านมีความรู้สึกและความคิดเห็นต่อโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เช่นนั้น มากน้อยเพียงใด" เมื่อพิจารณาแล้วให้ตอบโดยกาเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องตรงกับระดับความรู้สึกแท้จริงของท่าน เช่น สมมติว่าท่านกำลังพิจารณาคุณลักษณะคู่หนึ่งดังนี้

ตัวอย่าง

เกี่ยวกับอาคารเรียน

น่าอยู่

| 3 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 3 |

ไม่น่าอยู่

จะเห็นข้อความแบ่งเป็น 2 ด้าน ตรงข้ามกันคือ น่าอยู่ และ ไม่น่าอยู่ ให้ท่านพิจารณาตอบเพียงด้านเดียว ตามน้ำหนักความรู้สึกของท่านดังนี้

ถ้าท่านตอบช่อง 3 ทางด้านน่าอยู่แสดงว่าท่านมีความรู้สึกต่ออาคารเรียนน่าอยู่มากที่สุด

ถ้าท่านตอบช่อง 2 ทางด้านน่าอยู่แสดงว่าท่านมีความรู้สึกต่ออาคารเรียนน่าอยู่มาก

ถ้าท่านตอบช่อง 1 ทางด้านน่าอยู่แสดงว่าท่านมีความรู้สึกต่ออาคารเรียนน่าอยู่

ถ้าท่านตอบช่อง 0 แสดงว่าท่านตัดสินใจไม่ได้หรือรู้สึกเฉย ๆ

ถ้าท่านตอบช่อง 1 ทางด้านไม่น่าอยู่แสดงว่าท่านมีความรู้สึกต่ออาคารเรียนไม่น่าอยู่

ถ้าท่านตอบช่อง 2 ทางด้านไม่น่าอยู่แสดงว่าท่านมีความรู้สึกต่ออาคารเรียนไม่น่าอยู่มาก

ถ้าท่านตอบช่อง 3 ทางด้านไม่น่าอยู่แสดงว่าท่านมีความรู้สึกต่ออาคารเรียนไม่น่าอยู่มากที่สุด

4. การตอบของท่านจะไม่มีผลต่อการเรียนหรือการสอนของท่านแต่อย่างใด ฉะนั้นจึงขอให้ท่านตอบตามความรู้สึกของท่านอย่างแท้จริง

ขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือด้วยความจริงใจ

นางสาวเบญจวรรณ แยมละมูล

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับอาคารสถานที่

1.10 อาคารเรียน

1. นำเรียน	3 2 1 0 1 2 3	ไม่เอาเรียน
2. เบิกบานใจ	3 2 1 0 1 2 3	หดหู่ใจ
3. โอ้โง่	3 2 1 0 1 2 3	คับแคบ
4. น่าสนใจ	3 2 1 0 1 2 3	ไม่น่าสนใจ

1.20 ทำเลที่ตั้งของโรงเรียน

5. เหมาะสม	3 2 1 0 1 2 3	ไม่เหมาะสม
6. สบายใจ	3 2 1 0 1 2 3	กังวลใจ

1.30 บริเวณโรงเรียน

7. สะอาด	3 2 1 0 1 2 3	สกปรก
8. สุขภาพจิตดี	3 2 1 0 1 2 3	สุขภาพจิตเสีย
9. ปลอดภัย	3 2 1 0 1 2 3	อันตราย
10. กว้างขวาง	3 2 1 0 1 2 3	จำกัด
11. ร่มรื่น	3 2 1 0 1 2 3	ไม่ร่มรื่น
12. จำเจ	3 2 1 0 1 2 3	แปลกใหม่
13. สวยงาม	3 2 1 0 1 2 3	ไม่สวยงาม

1.40 สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ บริเวณโรงเรียน

14. ผ่อนคลาย	3 2 1 0 1 2 3	ตึงเครียด
15. น่าเบื่อ	3 2 1 0 1 2 3	น่ารื่นรมย์
16. ไร้ชีวิตชีวา	3 2 1 0 1 2 3	มีชีวิตชีวา

1.40 สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ บริเวณโรงเรียน (ต่อ)

17. กระตือรือร้น

3	2	1	0	1	2	3
---	---	---	---	---	---	---

 ท้อถอย
18. ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้

3	2	1	0	1	2	3
---	---	---	---	---	---	---

 ไม่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้

1.50 สนามโรงเรียน

19. ได้รับการเอาใจใส่ดูแล

3	2	1	0	1	2	3
---	---	---	---	---	---	---

 ไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแล
20. น่าสนใจ

3	2	1	0	1	2	3
---	---	---	---	---	---	---

 ไม่น่าสนใจ

1.60 โรงอาหาร

21. เหมาะสม

3	2	1	0	1	2	3
---	---	---	---	---	---	---

 ไม่เหมาะสม
22. สะอาด

3	2	1	0	1	2	3
---	---	---	---	---	---	---

 สกปรก

1.70 ห้องสมุด

23. มีหนังสือมาก

3	2	1	0	1	2	3
---	---	---	---	---	---	---

 มีหนังสือน้อย
24. น่าใช้

3	2	1	0	1	2	3
---	---	---	---	---	---	---

 ไม่น่าใช้
25. เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3	2	1	0	1	2	3
---	---	---	---	---	---	---

 ไม่เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับครูในโรงเรียน2.10 วิธีสอนของครู

1. จำเจ

3	2	1	0	1	2	3
---	---	---	---	---	---	---

 แปลกใหม่
2. โบรรณ

3	2	1	0	1	2	3
---	---	---	---	---	---	---

 ทันสมัย
3. สับสน

3	2	1	0	1	2	3
---	---	---	---	---	---	---

 เข้าใจ

2.20 บุคลิกภาพ

4. เชื่องช้า	3 2 1 0 1 2 3	ว่องไว
5. ใจดี	3 2 1 0 1 2 3	ใจร้าย
6. กล้าหาญ	3 2 1 0 1 2 3	ขี้ขลาด
7. เข้มแข็ง	3 2 1 0 1 2 3	อ่อนแอ
8. สุขภาพ	3 2 1 0 1 2 3	ไม่สุขภาพ
9. สุขุม	3 2 1 0 1 2 3	ฉุนเฉียว

2.30 ความประพฤติ

10. มีศีลธรรม	3 2 1 0 1 2 3	ไร้ศีลธรรม
11. มีเกียรติ	3 2 1 0 1 2 3	ไร้เกียรติ
12. เคารพ	3 2 1 0 1 2 3	ประชาธิปไตย
13. เอาจริงเอาจัง	3 2 1 0 1 2 3	ฉานฉวย
14. โมโหฉุนเฉียว	3 2 1 0 1 2 3	ใจเย็น
15. เสียสละ	3 2 1 0 1 2 3	เห็นแก่ตัว
16. ยุติธรรม	3 2 1 0 1 2 3	อยุติธรรม
17. มีเหตุผล	3 2 1 0 1 2 3	ไม่มีเหตุผล
18. เชื้อถือ	3 2 1 0 1 2 3	ไม่เกาเชื้อถือ
19. เปิดเผย	3 2 1 0 1 2 3	ลึกลับ
20. ร่วมมือร่วมใจ	3 2 1 0 1 2 3	เกี่ยงงาน

2.40 ความสัมพันธ์กับนักเรียน

21. ยกย่อง	3 2 1 0 1 2 3	ดูหมิ่น
22. ให้กำลังใจ	3 2 1 0 1 2 3	ทำลายกำลังใจ
23. ยอมรับฟังความคิดเห็น	3 2 1 0 1 2 3	ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็น

2.40 ความสัมพันธ์กับนักเรียน (ต่อ)

24. เป็นกันเอง	<u>3</u> <u>2</u> <u>1</u> <u>0</u> <u>1</u> <u>2</u> <u>3</u>	ถือตัว
25. เสียสุขภาพจิต	<u>3</u> <u>2</u> <u>1</u> <u>0</u> <u>1</u> <u>2</u> <u>3</u>	ส่งเสริมสุขภาพจิต

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับนักเรียนในโรงเรียน

3.10 การเรียนของนักเรียน

1. ชยัน	<u>3</u> <u>2</u> <u>1</u> <u>0</u> <u>1</u> <u>2</u> <u>3</u>	ขี้เกียจ
2. สนใจ	<u>3</u> <u>2</u> <u>1</u> <u>0</u> <u>1</u> <u>2</u> <u>3</u>	ไม่สนใจ
3. รอบคอบ	<u>3</u> <u>2</u> <u>1</u> <u>0</u> <u>1</u> <u>2</u> <u>3</u>	ไม่รอบคอบ
4. เอาจริงเอาจัง	<u>3</u> <u>2</u> <u>1</u> <u>0</u> <u>1</u> <u>2</u> <u>3</u>	โลเล

3.20 บุคลิกภาพ

5. เฉื่อยชา	<u>3</u> <u>2</u> <u>1</u> <u>0</u> <u>1</u> <u>2</u> <u>3</u>	กระฉับกระเฉง
6. ใจแคบ	<u>3</u> <u>2</u> <u>1</u> <u>0</u> <u>1</u> <u>2</u> <u>3</u>	ใจกว้าง
7. ใจร้อน	<u>3</u> <u>2</u> <u>1</u> <u>0</u> <u>1</u> <u>2</u> <u>3</u>	ใจเย็น
8. หงุดหงิดไม่ไถ่	<u>3</u> <u>2</u> <u>1</u> <u>0</u> <u>1</u> <u>2</u> <u>3</u>	อารมณ์ดี
9. ดื้อดึง	<u>3</u> <u>2</u> <u>1</u> <u>0</u> <u>1</u> <u>2</u> <u>3</u>	เชื่อฟัง
10. ชุ่มช้ำ	<u>3</u> <u>2</u> <u>1</u> <u>0</u> <u>1</u> <u>2</u> <u>3</u>	ระมัดระวัง

3.30 ความประพฤติ

11. ผ่าฝืน	<u>3</u> <u>2</u> <u>1</u> <u>0</u> <u>1</u> <u>2</u> <u>3</u>	ปฏิบัติตาม
12. รักสงบ	<u>3</u> <u>2</u> <u>1</u> <u>0</u> <u>1</u> <u>2</u> <u>3</u>	ทะเลาะวิวาท
13. สงบเสงี่ยม	<u>3</u> <u>2</u> <u>1</u> <u>0</u> <u>1</u> <u>2</u> <u>3</u>	โวยวาย
14. กระด้าง	<u>3</u> <u>2</u> <u>1</u> <u>0</u> <u>1</u> <u>2</u> <u>3</u>	นุ่มนวล

3.30 ความประพฤดี (ต่อ)

15. ไม่น่าไว้วางใจ	3 2 1 0 1 2 3	น่าไว้วางใจ
16. น่าคบ	3 2 1 0 1 2 3	ไม่น่าคบ

3.40 การปฏิบัติตัวและการทำงานร่วมกัน

17. เก่งกุลกัน	3 2 1 0 1 2 3	เก่งแย่งกัน
18. เอื้อเฟื้อ	3 2 1 0 1 2 3	หวงแทน
19. สามัคคี	3 2 1 0 1 2 3	แตกแยก
20. ท้อแท้	3 2 1 0 1 2 3	มีความหวัง
21. กลั่นแกล้ง	3 2 1 0 1 2 3	ช่วยเหลือ
22. ไม่มีระเบียบวินัย	3 2 1 0 1 2 3	มีระเบียบวินัย
23. น่าเชื่อถือ	3 2 1 0 1 2 3	ไม่น่าเชื่อถือ
24. น่าเบื่อหน่าย	3 2 1 0 1 2 3	น่าคบ
25. เป็นมิตร	3 2 1 0 1 2 3	เป็นศัตรู

ตอนที่ 4 เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน4.10 นโยบายการบริหารโรงเรียน

1. ทันสมัย	3 2 1 0 1 2 3	ล้าสมัย
2. น่าศรัทธา	3 2 1 0 1 2 3	ไม่น่าศรัทธา
3. ความเจริญ	3 2 1 0 1 2 3	ความเสื่อม
4. สามัคคี	3 2 1 0 1 2 3	แตกแยก
5. สำนองต่อความต้องการ	3 2 1 0 1 2 3	ไม่สำนองต่อความต้องการ
6. เกิดประโยชน์	3 2 1 0 1 2 3	ไร้ประโยชน์
7. ทำลาย	3 2 1 0 1 2 3	เสริมสร้าง

4.20 ระบบการบริหารโรงเรียน

8. เชื่องช้า	3 2 1 0 1 2 3	รวดเร็ว
9. เสมอภาค	3 2 1 0 1 2 3	ลำเอียง
10. เป็นระบบ	3 2 1 0 1 2 3	ไม่เป็นระบบ
11. จำเจ	3 2 1 0 1 2 3	แปลกใหม่

4.30 การปกครองในโรงเรียน

12. ชัดเจน	3 2 1 0 1 2 3	ไม่ชัดเจน
13. อมอ้ม	3 2 1 0 1 2 3	ว่าเท็จ
14. ยุติธรรม	3 2 1 0 1 2 3	ไม่ยุติธรรม
15. มีเหตุผล	3 2 1 0 1 2 3	ไร้เหตุผล
16. ศรัทธา	3 2 1 0 1 2 3	ไม่ศรัทธา
17. เผด็จการ	3 2 1 0 1 2 3	ประชาธิปไตย
18. แยกแยก	3 2 1 0 1 2 3	สามัคคี

4.40 กิจกรรมและการบริการต่าง ๆ

19. เปิดโอกาส	3 2 1 0 1 2 3	ปิดกั้น
20. ร่วมมือ	3 2 1 0 1 2 3	ไม่ร่วมมือ
21. มาก	3 2 1 0 1 2 3	น้อย
22. ลำช้า	3 2 1 0 1 2 3	รวดเร็ว
23. มีประโยชน์	3 2 1 0 1 2 3	ไร้ประโยชน์
24. ติดตามผล	3 2 1 0 1 2 3	ละทิ้ง
25. ด้อยมาตรฐาน	3 2 1 0 1 2 3	มีมาตรฐาน

ภาคผนวก ค

รายชื่อโรงเรียนจำนวนนักเรียนและครูในการทดลอง เครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง ค-1 รายชื่อโรงเรียนจำนวนนักเรียนและครูในการทดลองเครื่องมือครั้งที่ 1

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน (ห้องเรียน)	จำนวนครู	หมายเหตุ
1	วัดพระประโทณเจดีย์	30 (1)	30	
2	ประมฐานบินกำแพงแสน	59 (2)	56	
3	วัดทะเลบก	55 (2)	27	
4	บ้านหนองพวงนก	25 (1)	21	
5	วัดวังน้ำเขียว	28 (1)	22	
6	วัดห้วยม่วง	27 (1)	14	
7	วัดโพธิ์งาม	25 (1)	11	
8	บ้านทุ่งขี้ไต้	8 (1)	8	
รวม		257 (10)	189	

ตาราง ค-2 รายชื่อโรงเรียนจำนวนนักเรียนและครูในการทดลองเครื่องมือครั้งที่ 2

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน (ห้องเรียน)	จำนวนครู	หมายเหตุ
1	วัดพระปฐมเจดีย์	102 (3)	63	
2	วัดวังตะกั่ว	66 (2)	21	
3	วัดดอนเตาอิฐ	43 (2)	20	
4	วัดไผ่ตูข้าง	39 (2)	20	
รวม		250 (9)	124	

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์พิเจ สิงห์โต ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 6
โรงเรียนเสวีธรราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม
2. อาจารย์วิชัย สันวัฒนาพานิช ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 6
โรงเรียนเสวีราชพิทยาคม จังหวัดกรุงเทพมหานคร
3. อาจารย์วาสนา คูหาเวโรจน์ปกรณ์ ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 5
โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร
4. อาจารย์ชนิษฐา สาสีผล ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4
โรงเรียนวัดเกาะวังไทร จังหวัดนครปฐม
5. คุณเจนวิทย์ ครองตน ตำแหน่งบุคลากร 5 ระดับ 5
กองการเจ้าหน้าที่ กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวเบญจวรรณ ชื่อสกุล แยมละมูล

เกิดวันที่ 24 เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช 2498

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 3/223 หมู่บ้านสวัสดิการทหารอากาศฐานบิน
กำแพงแสน หมู่ 6 ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน
จังหวัดนครปฐม 73180

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 6

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนวัดทะเลบก (หลวงพ่อบั๊ว สุนตะบุตรอุปถัมภ์)
ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม 73180

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2515 มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

พ.ศ. 2519 ป.ศ.สูง (วิทยาศาสตร์) จากวิทยาลัยครูนครปฐม จังหวัดนครปฐม

พ.ศ. 2523 กศ.บ. (วิทยาศาสตร์ทั่วไป) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปทุมวัน

พ.ศ. 2538 กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร